ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/១០១៤/០២៤

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្ដេចព្រះបរមនាថ នរោត្ដម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមររដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្ដីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានទ្រង់យល់ សេចក្ដីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឲ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្ដីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារណាហ្គូយ៉ា ស្ដីពីសិទ្ធិទទួលផលពីធនធានសេនេទិក និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកដោយស្មើភាព និងសមធម៌ នៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្ដីពីជីវៈចម្រុះ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី០១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៣ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្ដីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

ROYAUME DU CAMBODGE
LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

ច្បាប់
ស្ដីពី
ការអនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារណាហ្គូយ៉ា ស្ដីពីសិទ្ធិទទួលផល ពីធនធានសេនេទិក និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីការ ប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកដោយស្មើភាព និងសមធម៌ នៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្ដីពីជីវៈចម្រុះ

មាត្រា១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារណាហ្គូយ៉ា ស្ដីពីសិទ្ធិទទួលផលពីធនធានសេនេទិក និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកដោយស្មើភាព និងសមធម៌ នៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្ដីពីជីវៈចម្រុះ ដែលបានអនុម័តនៅទីក្រុងណាហ្គូយ៉ា ប្រទេសជប៉ុន នាថ្ងៃទី ២៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១០ និងដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខានៅទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក នាថ្ងៃទី ០១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

មាត្រា២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ២៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤

ចាស/ស. ១៤.១០.២០១៤

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្ដីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា

នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្ដីគោរពជម្រាបជូន
សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន
ហត្ថលេខា
សាយ សំអាល់

លេខ:១៣១៤ស.ណ
សំណៅដែលមានតម្លៃជាការចែកផ្សាយ
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១៤
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

ស៊យ សុខា

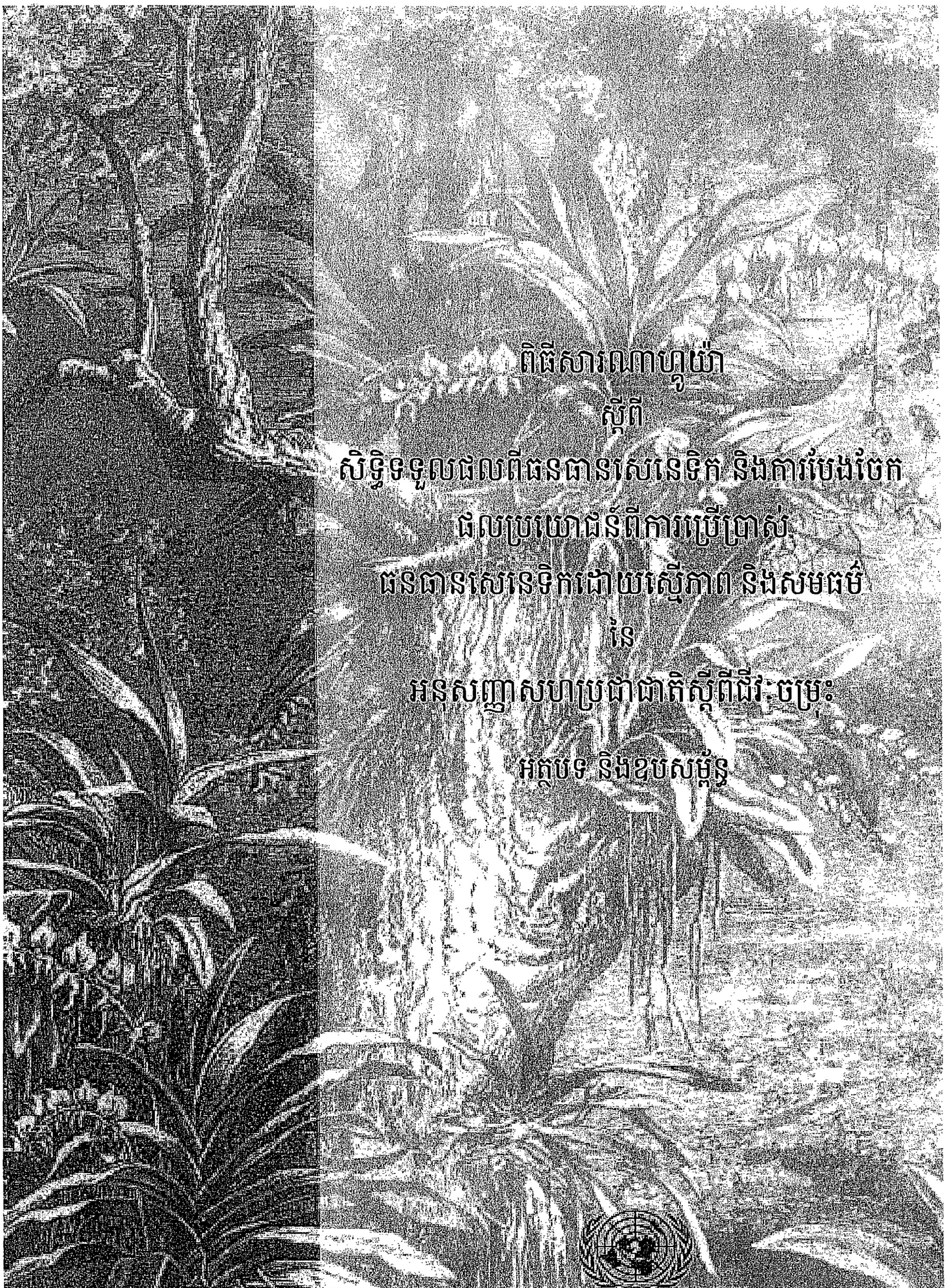
ពិធីសារណាហ្គូយ៉ា
ស្តីពី
សិទ្ធិទទួលផលពីធនធានសេនេទិក និងការបែងចែក
ផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់
ធនធានសេនេទិកដោយស្មើភាព និងសមធម៌
នៃ
អនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ
អត្ថបទ និងឧបសម្ព័ន្ធ

ពិធីសារណាហ្គូយ៉ា
ស្តីពី
សិទ្ធិទទួលផលពីធនធានសេនេទិក និងចែករំលែក ផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក ដោយស្មើភាព និងសមធម៌
នៃ
អនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ

អត្ថបទ និងឧបសម្ព័ន្ធ

លេខាធិការដ្ឋានអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ
ទីក្រុងម៉ុងរ៉េអាល

អនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ
អង្គការសហប្រជាជាតិ

សេចក្តីផ្តើម

អនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះត្រូវបានដាក់ឱ្យចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩២ នៅសន្និសីទអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍ(សន្និសីទកំពូលនៅទីក្រុងរីយ៉ូស្តីពីផែនដី) និងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣។ អនុសញ្ញានេះគឺជាឯកសារអន្តរជាតិតែមួយគត់ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងជីវៈចម្រុះយ៉ាងទូលំទូលាយ។ អនុសញ្ញានេះមានគោលបំណង៣ គឺការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ការប្រើប្រាស់ធនធានរបស់ជីវៈចម្រុះប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកដោយស្មើភាព និងសមធម៌។

ដើម្បីអនុវត្តគោលបំណងទី៣ ឱ្យបានប្រសើរ មហាសន្និបាតស្តីពីការអភិវឌ្ឍដោយនិរន្តរភាព (នៅទីក្រុង Johannesburg នាខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០២) បានអំពាវនាវឱ្យមានការចរចានូវរបបអន្តរជាតិមួយនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះដើម្បីជំរុញ និងការពារការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកដោយស្មើភាព និងសមធម៌។ សន្និសីទភាគីជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះបានឆ្លើយតបនៅឯកិច្ចប្រជុំលើកទី៧ របស់ខ្លួន ក្នុងឆ្នាំ ២00៤ ដោយធ្វើការកំណត់អាណត្តិក្រុមការងារចំពោះកិច្ច?របស់ខ្លួនស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែក សម្រាប់បកស្រាយ និងចរចាបង្កើតរបបអន្តរជាតិស្តីពីការប្រើប្រាស់ និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ធនធានសេនេទិកដើម្បីប្រើប្រាស់ ធនធានសេនេទិក និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ក្នុងគោលបំណងអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវមាត្រា ១៥ (ការទទួលធនធានសេនេទិក) និងមាត្រា៨ (ញ) (ចំណេះដឹងជាប្រពៃណី) នៃអនុសញ្ញានេះ និងជាគោលបំណងទាំងរីទី ?៣ របស់អនុសញ្ញា ។

បន្ទាប់ពីការចរចាអស់រយៈពេលប្រាំមួយឆ្នាំរួចមក ពិធីសារណាហ្គូយ៉ាស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកប្រកបដោយស្មើភាព និងសមធម៌នូវផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកនៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ ត្រូវបានអនុម័តនៅឯកិច្ចប្រជុំលើកទី១០ នៃសន្និសីទភាគីជាសមាជិក នៅថ្ងៃទី២៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ក្នុងទីក្រុងណាហ្គូយ៉ា ប្រទេសជប៉ុន ។

ពិធីសារនេះធ្វើឱ្យគោលបំណងទី៣ នៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សំគាល់ដោយ ផ្តល់មូលដ្ឋានរឹងមាំច្បាស់លាស់ និងមានតម្លាភាពកាន់តែប្រសើរឡើងខាងផ្នែកច្បាប់សម្រាប់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអ្នកប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក។ កាតព្វកិច្ចជាក់លាក់ដើម្បីគាំទ្រទៅដល់ការអនុវត្តច្បាប់ក្នុងប្រទេស ឬតាមលក្ខខណ្ឌច្បាប់នៃភាគីផ្តល់ធនធានសេនេទិច និងកាតព្វកិច្ចជាកិច្ចសន្យាដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌព្រមព្រៀងគ្នារួម គឺជាការចំណុចថ្មីចាំបាច់មួយនៃពិធីសារនេះ។ បទប្បញ្ញត្តិដែលត្រូវគោរពតាមទាំងនេះ ក៏ដូចជាបទប្បញ្ញត្តិដែលកំណត់ លក្ខខណ្ឌដែលអាចព្យាករបានប្រសើរជាងមុនក្នុងការទទួលធនធានសេនេទិក នឹងរួមចំណែកជានាដល់ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ នៅពេលធនធានសេនេទិកត្រូវបានយកចេញពីភាគីមួយដែលផ្តល់ធនធានសេនេទិក។ ក្រៅពីនេះ បទបញ្ញត្តិនៃពិធីសារស្តីពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក នឹងពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់សហគមន៍ទាំងនេះក្នុងការទទួលផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង ការច្នៃប្រឌិតថ្មី និងការអនុវត្ត ។

ដោយមានការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធជាប្រពៃណី និងដោយមានការពង្រឹងឱកាសក្នុងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដោយស្មើភាព និងសមធម៌ ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកនោះ ពិធីសារនេះនឹងលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ការប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវសមាសភាគរបស់ជីវៈចម្រុះ និងលើកកម្ពស់ការរួមចំណែកច្រើនទៀតនៃជីវៈចម្រុះក្នុងការអភិវឌ្ឍដោយនិរន្តរភាព និងសុខុមាលភាពមនុស្ស។

ពិធីសារណាហ្គូយ៉ាស្តីពីសិទ្ធិទទួលផលពីធនធានសេនេទិក
និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់
ធនធានសេនេទិកដោយស្មើភាព និងសមធម៌
នៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ

ភាគីនៃពិធីសារនេះ

*ជា*ភាគីនៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា "អនុសញ្ញា"

*ដោយលើកឡើងវិញ*ថា ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ដោយស្មើភាព និងសមធម៌ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក គឺជាគោលបំណងមួយក្នុងចំណោមគោលបំណងស្នូលទាំង៣ នៃអនុសញ្ញានេះ និងដោយទទួលស្គាល់ថា ពិធីសារនេះបន្តអនុវត្តនូវគោលបំណងនេះនៅក្នុងអនុសញ្ញា

*ដោយធ្វើការអះអាងជាថ្មីឡើងវិញ*នូវសិទ្ធិអធិបតេយ្យនៃរដ្ឋនានាលើធនធានធម្មជាតិរបស់ខ្លួន និងយោងទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ

ដោយរំលឹកឡើងវិញបន្ថែមទៀតលើ មាត្រា១៥ នៃអនុសញ្ញានេះ

*ដោយទទួលស្គាល់*ពីវិភាគទានដ៏សំខាន់ៗក្នុងការអភិវឌ្ឍដោយនិរន្តរភាព ដែលធ្វើឡើងដោយការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងសហប្រតិបត្តិការក្នុងការកសាងសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវ និងការច្នៃប្រឌិតថ្មីៗ ដើម្បីបន្ថែមតម្លៃដល់ធនធានសេនេទិកនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ យោងតាមមាត្រា ១៦ និង ១៩ នៃអនុសញ្ញានេះ

ដោយទទួលស្គាល់ថា ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជនអំពីតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវៈចម្រុះ និងការបែងចែកដោយស្មើភាព និងសមធម៌នូវតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនេះ ព្រមទាំងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ គឺជាការលើកទឹកចិត្តដ៏សំខាន់សម្រាប់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៃសមាសភាគរបស់វា។

*ដោយទទួលស្គាល់ពី*តួនាទីយ៉ាងមានសក្តានុពលក្នុងការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ដែលនឹងនាំដល់ការអភិរក្ស និងការប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវជីវៈចម្រុះ ការលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ និងនិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងជាលទ្ធផលការរួមចំណែកដល់ការធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍

*ដោយទទួលស្គាល់*ពីទំនាក់ទំនងរវាងការទទួលធនធានសេនេទិក និងការចែករំលែកដោយស្មើភាព និង
សមធម៌នៃផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានបែបនេះ

*ដោយទទួលស្គាល់បន្ថែម*ពីសារៈសំខាន់ក្នុងការផ្តល់ភាពច្បាស់លាស់ខាងផ្លូវច្បាប់ ទាក់ទងនឹងការទទួលធនធានសេនេទិក និងការចែករំលែកដោយស្មើភាព និងសមធម៌នៃផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ

ដោយទទួលស្គាល់បន្ថែមទៀត ពីសារៈសំខាន់ក្នុងការ លើកកំពស់ដោយស្មើភាព និងសមធម៌ក្នុងការចរចាលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួមរវាងអ្នកផ្តល់ និងអ្នកប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក

*ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ*ពីតួនាទីដ៏មានសារៈសំខាន់ដែលថា ស្ត្រីដើរតួនាទីក្នុងការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និងដោយបញ្ជាក់អះអាងពីសេចក្តីត្រូវការឱ្យមានការចូលរួមពេញលេញរបស់ស្ត្រីនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ក្នុងការបង្កើត និងអនុវត្តគោលនយោបាយសម្រាប់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ

*ដោយប្តេជ្ញា*គាំទ្របន្ថែមទៀតដល់ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃបទប្បញ្ញត្តិក្នុងការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍នៃអនុសញ្ញានេះ

ដោយទទួលស្គាល់ថា ដំណោះស្រាយបែបច្នៃប្រឌិតថ្មីៗត្រូវការជាចាំបាច់ដើម្បីចែករំលែកដោយស្មើភាព និងសមធម៌នៃផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិក ដែលកើតឡើងក្នុងស្ថានការណ៍ឆ្លងដែន ឬដែលពុំអាចផ្ដល់ ឬទទួលបានការឯកភាពជាមុនដោយមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់

*ដោយទទួលស្គាល់*ពីសារៈសំខាន់នៃធនធានសេនេទិកចំពោះសន្តិសុខស្បៀង សុខភាពសាធារណៈ ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការកាត់បន្ថយ និងការបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

*ដោយទទួលស្គាល់*ពីលក្ខណៈពិសេសនៃជីវៈចម្រុះសម្រាប់កសិកម្ម គុណសម្បត្តិបែបដោយឡែកពិសេសរបស់ជីវៈចម្រុះ និងបញ្ហាដែលចាំបាច់ឱ្យមានដំណោះស្រាយបែបដោយឡែកពិសេស

*ដោយទទួលស្គាល់*ពីការពឹងអាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមកនៃប្រទេសទាំងអស់ ទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិកសម្រាប់ស្បៀង និងកសិកម្ម ក៏ដូចជាលក្ខណៈពិសេស និងសារៈសំខាន់នៃធនធានទាំងនេះ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវសន្តិសុខស្បៀងលើពិភពលោក និងដើម្បីការអភិវឌ្ឍកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព ក្នុងបរិបទនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងដោយទទួលស្គាល់លើតួនាទីសំខាន់នៃសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្ដីពីធនធានសេនេទិករុក្ខជាតិសម្រាប់ស្បៀង និងកសិកម្ម និងគណៈកម្មការ FAO ស្ដីពីធនធានសេនេទិកសម្រាប់ស្បៀង និងកសិកម្ម

*ដោយបានពិនិត្យពិចារណាលើ*និយ័តកម្មសុខភាពអន្តរជាតិ (២០០៥) នៃអង្គការសុខភាពពិភពលោក និងសារៈសំខាន់ក្នុងការធានា កុំឱ្យមានជំងឺឆ្លងមកមនុស្ស ដើម្បីត្រៀមឱ្យបានរួចរាល់សម្រាប់សុខភាពសាធារណៈ និងដើម្បីកំណត់ការឆ្លើយតប

ដោយទទួលស្គាល់ លើការងារដែលកំពុងអនុវត្តក្នុងវេទិកាអន្តរជាតិផ្សេងៗទៀតទាក់ទងជាមួយការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍

*ដោយរំលឹកឡើងវិញលើ*ប្រព័ន្ធពហុភាគីក្នុងការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ដែលបានបង្កើតឡើងក្រោមសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិស្ដីពីធនធានសេនេទិករុក្ខជាតិសម្រាប់ស្បៀង និងកសិកម្មដោយអនុលោមតាមអនុសញ្ញានេះ

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឯកសារអន្តរជាតិដែលទាក់ទងជាមួយនឹងការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ គួរគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ

ដោយរំលឹកឡើងវិញលើ ទំនាក់ទំនងមាត្រា ៨ (ញ) នៃអនុសញ្ញានេះដែលទាក់ទងទៅនឹងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីអំពីធនធានសេនេទិក និងការចែករំលែកដោយស្មើភាព និងសមធម៌នៃផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងបែបនេះ

*ដោយកត់សំគាល់ឃើញពី*អន្តរទំនាក់ទំនងរវាងធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីដែលជាសភាពពុំអាចបំបែកចេញពីគ្នានៃសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន សារៈសំខាន់នៃចំណេះដឹងជាប្រពៃណីសម្រាប់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនៃសមាសភាគធនធាន ព្រមទាំងសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅដោយចីរភាពនៃសហគមន៍ទាំងនេះ

*ដោយទទួលស្គាល់*ពីស្ថានការណ៍នានាដែលថា ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីដែលទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិកមានអត្ថិភាពនៅក្នុង ឬគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន

ដោយយល់ដឹងដល់ថា វាជាសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់ម្ចាស់ត្រឹមត្រូវនៃចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធជាមួយធនធានសេនេទិកនៅក្នុងសហគមន៍របស់ខ្លួន

*ដោយទទួលស្គាល់បន្ថែម*ពីស្ថានការណ៍ដោយឡែកពិសេសថា ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធជាមួយធនធានសេនេទិក មានអត្ថិភាពនៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន ជាទម្រង់និយាយពីមាត់មួយទៅមាត់មួយ ឬលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬទម្រង់ផ្សេងៗដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីមរតកវប្បធម៌ដ៏សំបូរបែបទាក់ទងទៅនឹងការអភិរក្ស និងការប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវធនធានជីវៈចម្រុះ

*ដោយកត់សម្គាល់ពី*សេចក្តីប្រកាសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើម និង

ដោយមានការបញ្ជាក់ថា ពុំមានអ្វីក្នុងពិធីសារនេះ ត្រូវបានយកមកបកស្រាយជាការកាត់បន្ថយ ឬលុបចោលសិទ្ធិដែលមានស្រាប់របស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងមូលដ្ឋានឡើយនោះ

បានព្រមព្រៀងដូចតទៅនេះ ៖

មាត្រា
១
គោលបំណង

គោលបំណងនៃពិធីសារនេះគឺការចែករំលែកដោយស្មើភាព និងសមធម៌នូវផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក រួមទាំងការទទួលធនធានសេនេទិក និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាពាក់ព័ន្ធឱ្យបានសមស្រប ដោយយកចិត្តទុកដាក់លើសិទ្ធិទាំងអស់លើធនធាន និងបច្ចេកវិទ្យាទាំងនោះ និងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសមស្របដែលជាហេតុនាំដល់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់សមាសភាគរបស់វាដោយនិរន្តរភាព។

មាត្រា
២
ការប្រើប្រាស់បច្ចេកសព្ទ

បច្ចេកសព្ទដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ២ នៃអនុសញ្ញា ត្រូវអនុវត្តចំពោះពិធីសារនេះ។ ពិធីសារនេះមានបច្ចេកសព្ទដូចខាងក្រោម ៖

(ក) "សន្និសីទភាគី" មានន័យថាសន្និសីទភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញានេះ។

(ខ) "អនុសញ្ញា" មានន័យថាអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវចម្រុះ។

(គ) "ការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក" មានន័យថា ការធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍធនធានសេនេទិក និង/ឬ សមាសភាពជីវគីមីនៃធនធានសេនេទិក ដោយរួមទាំងតាមរយៈការអនុវត្តជីវបច្ចេកវិទ្យា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២ នៃអនុសញ្ញា។

(ឃ) "ជីវបច្ចេកវិទ្យា" ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២ នៃអនុសញ្ញានេះមានន័យថា ការអនុវត្តជីវបច្ចេកវិទ្យាណាមួយដែលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជីវសាស្ត្រ សារពាង្គកាយរស់ ឬសារពាង្គកាយបំលែង ដើម្បីបង្កើត ឬកែប្រែផលិតផល ឬការកែច្នៃសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ជាក់លាក់។

(ង) "សារពាង្គកាយបំលែង" សំដៅដល់សមាសភាពជីវគីមីដែលបានកើតឡើងដោយធម្មជាតិបណ្តាលមកពីការបញ្ចេញ ឬដំណើរការបំលែងសេនេទិកនៃធនធានជីវសាស្ត្រ ឬធនធានសេនេទិក បើទោះបីជាសមាសភាពនេះពុំមានឯកតាគំណសមាសភាពសកម្មក៏ដោយ។

មាត្រា
៣
វិសាលភាព

ពិធីសារនេះត្រូវអនុវត្តចំពោះធនធានសេនេទិក នៅក្នុងវិសាលភាពនៃមាត្រា១៥ របស់អនុសញ្ញានេះ និងអនុវត្តចំពោះផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ។ ពិធីសារនេះក៏ត្រូវអនុវត្តផងដែរចំពោះចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិកដែលស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃអនុសញ្ញា ព្រមទាំងចំពោះផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងនេះ។

មាត្រា
៤
ទំនាក់ទំនងជាមួយកិច្ចព្រមព្រៀង និងឯកសារច្បាប់អន្តរជាតិ

១. បទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះមិនប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីណាមួយដែលទទួលបានពីកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិជាធរមាន លើកលែងតែក្នុងករណីនៃការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចទាំងនោះបង្កភាពមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរ ឬការគំរាមកំហែងដល់ជីវៈចម្រុះ។ កថាខ័ណ្ឌនេះពុំមានគោលបំណងបង្កើតឱ្យមានឋានានុក្រមរវាងពិធីសារនេះ និងឯកសារច្បាប់អន្តរជាតិដទៃទៀតនោះទេ។

២. ពុំមានអ្វីនៅក្នុងពិធីសារនេះត្រូវរារាំងភាគីមិនឱ្យអភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតនោះទេ ដោយរួមទាំងការទទួល និងកិច្ចព្រមព្រៀងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ជាក់លាក់ ប្រសិនបើការទទួល និងកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះមិនជំទាស់ទៅនឹងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញា និងពិធីសារនេះ។

៣. ពិធីសារនេះត្រូវអនុវត្ត ក្នុងលក្ខណៈគាំទ្ររួមគ្នាជាមួយឯកសារច្បាប់អន្តរជាតិដទៃដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយពិធីសារនេះ។ ការយកចិត្តទុកដាក់សមស្របគួរធ្វើឡើងចំពោះការងារ ឬការអនុវត្តដែលមានប្រយោជន៍ និងពាក់ព័ន្ធដែលកំពុងដំណើរការអនុលោមតាមឯកសារច្បាប់អន្តរជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនានា ប្រសិនបើឯកសារ និងអង្គការទាំងនោះមិនជំទាស់ទៅនឹងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញា និងពិធីសារនេះ។

៤. ពិធីសារនេះជាឯកសារច្បាប់មួយសម្រាប់អនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនានានៃអនុសញ្ញាស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍។ ក្នុងករណីដែលឯកសារច្បាប់អន្តរជាតិស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ត្រូវអនុវត្តដែលស៊ីគ្នា និងមិនជំទាស់ទៅនឹងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញា និងពិធីសារទេ ពិធីសារនេះមិនបង្គាប់ភាគីណាមួយ ឬច្រើនឱ្យអនុវត្តតាមឯកសារច្បាប់ពិសេសចំពោះធនធានសេនេទិកដែលមានកំណត់ និងផ្លាគោលបំណងនៃឯកសារច្បាប់ពិសេសនោះ។

មាត្រា

៥

ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដោយស្មើភាព និងសមធម៌

១. អនុលោមតាមមាត្រា១៥ កថាខ័ណ្ឌ៣ និង៧ នៃអនុសញ្ញានេះ ផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក ក៏ដូចជាដំណើរការ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាបន្តបន្ទាប់ត្រូវចែករំលែកឱ្យបានស្មើភាព និងសមធម៌ជាមួយភាគីដែលផ្តល់ធនធានសេនេទិកនេះ មានន័យថាជាប្រទេសនៃប្រភពធនធាន ឬភាគីមួយដែលត្រូវការធនធានសេនេទិក ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ។ ការចែករំលែកបែបនេះត្រូវពឹងផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ។

២. ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយដែលសមស្របក្នុងបំណងធានាថាផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកដែលត្រូវបានដំណើរការដោយសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងប្រទេស ទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានលើធនធានសេនេទិកទាំងនេះ ត្រូវចែករំលែកស្មើភាព និងសមធម៌ជាមួយសហគមន៍ពាក់ព័ន្ធ ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម។

៣. ដើម្បីអនុវត្តកថាខ័ណ្ឌ១ ខាងលើ ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយសមស្រប។

៤. ផលប្រយោជន៍អាចរាប់បញ្ចូលទាំងផលប្រយោជន៍ជាសាច់ប្រាក់ និងមិនមែនជាសាច់ប្រាក់ រួមទាំង ប៉ុន្តែមិនត្រូវកំណត់ត្រឹមតែផលប្រយោជន៍ដែលមានកំណត់នៅក្នុងបញ្ជីក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនោះទេ។

៥. ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយសមស្រប ដើម្បីធានាថាផលប្រយោជន៍ ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងបែបប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក ត្រូវចែករំលែកឱ្យស្មើភាព និងសមធម៌ ជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានដែលមានចំណេះដឹងទាំងនេះ។ ការចែករំលែកបែបនេះត្រូវផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ។

មាត្រា

៦

ការទទួលធនធានសេនេទិក

១. នៅក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធអធិបតេយ្យលើធនធានធម្មជាតិ និងយោងតាមបទប្បញ្ញត្តិក្នុងប្រទេសស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ឬលក្ខខណ្ឌផ្លូវច្បាប់ផ្សេងៗទៀត ការទទួលធនធានសេនេទិកសម្រាប់យកមកប្រើប្រាស់ត្រូវពឹងផ្អែកលើការព្រមព្រៀង ដោយផ្អែកលើមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុនជាមួយភាគីដែលផ្តត់ផ្គង់ធនធានទាំងនោះ មានន័យថាជាប្រទេសនៃប្រភពដើមធនធាន ឬភាគីមួយដែលត្រូវការធនធានសេនេទិក ដោយអនុលោមតាមអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែមានកំណត់ដោយឡែករបស់ភាគីនោះ។

២. អនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងប្រទេស ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាថា ការព្រមព្រៀង ឬការឯកភាពដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ និងការពាក់ព័ន្ធរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ត្រូវបានធ្វើឡើងមុននឹងទទួលធនធានសេនេទិកដែលពួកគេមានសិទ្ធដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីទទួលធនធានទាំងនេះ។

៣. យោងតាមកថាខ័ណ្ឌ១ខាងលើ ភាគីដែលត្រូវការឱ្យមានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន ត្រូវមានវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយសំខាន់ៗសមស្របដើម្បី ៖

(ក) ភាពប្រាកដប្រជា ភាពច្បាស់លាស់ និងតម្លាភាពនៃបទប្បញ្ញត្តិ ឬលក្ខខណ្ឌច្បាប់ផ្សេងៗទៀត ស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍នៅក្នុងប្រទេស

(ខ) មានវិធាន និងនីតិវិធីដែលស្មើភាព និងមិនតាមអំពើចិត្តស្តីពីការទទួលធនធានសេនេទិក

(គ) មានព័ត៌មានអំពីវិធីអនុវត្តសម្រាប់ការព្រមព្រៀងជាមុនដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់

(ឃ) មានសេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលច្បាស់លាស់ និងមានតម្លាភាព ពីអាជ្ញាធរជាតិមានសមត្ថកិច្ច ដោយធានាពីតម្លៃ និងរយៈពេលសមស្រប

(ង) នៅពេលទទួលបាន ធ្វើការចេញលិខិតអនុញ្ញាត ឬលិខិតដែលមានតំលៃស្មើជាភស្តុតាងនៃសេចក្តីសម្រេចក្នុងការទទួលបានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុននិងជាភស្តុតាងនៃការបង្កើតលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ព្រមទាំងជូនព័ត៌មានទៅការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍

(ច) ក្នុងករណីដែលអាចអនុវត្តបាន និងយោងតាមច្បាប់ក្នុងប្រទេស កំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និង/ឬ ដំណើរការដើម្បីស្វែងរកការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន ឬការឯកភាព និងការពាក់ព័ន្ធរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការទទួលធនធាន សេនេទិក និង

(ឆ) បង្កើតវិធាន និងនីតិវិធីច្បាស់លាស់សម្រាប់ទាមទារ និងកំណត់លក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម។ លក្ខខណ្ឌទាំងនេះត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងអាចមានប្រការផ្សេងៗដូចខាងក្រោម ៖

(i) លក្ខខណ្ឌដោះស្រាយវិវាទ

(ii) លក្ខខណ្ឌអំពីការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ រួមទាំងលក្ខខណ្ឌដែលទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធនៃកម្មសិទ្ធបញ្ញា

(iii) លក្ខខណ្ឌអំពីការប្រើប្រាស់ភាគីទីពា បើមាន និង

(iv) លក្ខខណ្ឌអំពីការផ្លាស់ប្តូរគោលបំណង ក្នុងករណីដែលអាចអនុវត្តបាន

មាត្រា
៧
ការទទួលចំណេះដឹងជាប្រពៃណីទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិក

យោងតាមច្បាប់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការសមស្របដើម្បីធានាថា ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិករបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ត្រូវស្វែងយល់ មុននឹងមានការព្រមព្រៀង ឬការឯកភាពដោយផ្អែកលើមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ និងមានការចូលរួមរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងធានាថាលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួមត្រូវបានបង្កើតឡើង។

មាត្រា
៨
ការពិចារណាពិសេស

ក្នុងការបង្កើត និងអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ឬលក្ខខណ្ឌច្បាប់នានាស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍នោះ ភាគីនីមួយៗត្រូវ ៖

(ក) បង្កើតលក្ខខណ្ឌជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តដល់ការស្រាវជ្រាវដែលរួមចំណែកដល់ការអភិរក្ស និងការប្រើប្រាស់ជីវៈចម្រុះដោយនិរន្តរភាព ជាពិសេសនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ រួមទាំងវិធានការងាយៗអំពីការប្រើប្រាស់ធនធានសម្រាប់គោលបំណងស្រាវជ្រាវមិនមែនពាណិជ្ជកម្ម ដោយយកចិត្តទុកដាក់លើតម្រូវការក្នុងការបង្ហាញពីការផ្លាស់ប្តូរគោលបំណងសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវទាំងនោះ

(ខ) យកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ចំពោះករណីនៃភាពបន្ទាន់ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ឬជិតមកដល់ ដែលគំរាមកំហែង ឬបំផ្លាញសុខភាពមនុស្ស សត្វ ឬរុក្ខជាតិ ដូចមានកំណត់នៅថ្នាក់ជាតិ ឬអន្តរជាតិ។ ភាគីអាចពិចារណាពីតម្រូវការឱ្យមានការទទួលធនធានសេនេទិកបានឆាប់រហ័សនិងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដោយស្មើភាព និងសមធម៌បានឆាប់រហ័សពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកទាំងនេះ រួមទាំងការធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មក្នុងតម្លៃសមស្របសម្រាប់ប្រទេសនានាដែលត្រូវការចាំបាច់ ពិសេសក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍

(គ) ពិចារណាពីសារៈសំខាន់នៃធនធានសេនេទិកសម្រាប់ស្បៀង និងកសិកម្ម និងតួនាទីពិសេសរបស់ធនធានសេនេទិកទាំងនេះសម្រាប់សន្តិសុខស្បៀង។

មាត្រា
៩
ការរួមចំណែកដល់ការអភិរក្ស និងការប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាព

ភាគីត្រូវគាំទ្រអ្នកប្រើប្រាស់ និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្នុងការទទួលបានផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកសំដៅដល់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់ធនធាននៃជីវៈចម្រុះដោយនិរន្តរភាព។

មាត្រា
១០
យន្តការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ពហុភាគីសាកល

ភាគីទាំងអស់ ត្រូវពិចារណាពីតម្រូវការសម្រាប់ និងទម្រង់បែបបទនៃយន្តការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ពហុភាគីសាកលដើម្បីបញ្ជាក់ពីការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដោយស្មើភាព និងសមធម៌ ពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិកដែលមាននៅក្នុងស្ថានការណ៍ឆ្លងដែន ឬធនធានដែលអាចនឹងមិនផ្តល់ ឬទទួលបានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន។ ផលប្រយោជន៍ដែលត្រូវចែករំលែកដោយអ្នកប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិក តាមរយៈយន្តការនេះ ត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់សមាសភាគរបស់ជីវៈចម្រុះប្រកបដោយនិរន្តរភាពក្នុងពិភពលោក។

មាត្រា
១១
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការឆ្លងដែន

១. ក្នុងករណីដែលធនធានសេនេទិកដូចគ្នា ត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចសន្យាចាប់ពី២ ឡើងទៅ ភាគីទាំងនោះត្រូវព្យាយាមធ្វើសហប្រតិបត្តិការសមស្រប ដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ជនជាតិដើម និង សហគមន៍មូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ក្នុងករណីដែលអាចអនុវត្តបាន ដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ។

២. ក្នុងករណីដែលចំណេះដឹងជាបែបប្រពៃណីដូចគ្នាពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក ត្រូវបានចែករំលែកក្នុង ចំណោមសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានមួយ ឬច្រើននៅក្នុងភាគីផ្សេងៗភាគីទាំងនោះត្រូវព្យាយាម ធ្វើ សហប្រតិបត្តិការសមស្រប ដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ក្នុងករណីដែលអាចអនុវត្តបានដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ។

មាត្រា
១២
ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីទាក់ទងនឹងជាមួយធនធានសេនេទិក

១. ក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមពិធីសារនេះ និងអនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងប្រទេស ភាគីទាំងអស់ត្រូវគិត ត្រូវពិចារណាលើច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់របស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ពិធីសារ និងនីតិវិធី សហគមន៍ នៅពេលអនុវត្តបានអំពីចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក។

២. ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ភាគីទាំងអស់ ត្រូវបង្កើតយន្តការ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកប្រើប្រាស់សំខាន់ៗដែលមានចំណេះដឹងបែបប្រពៃណី ពាក់ព័ន្ធនឹង ធនធានសេនេទិក អំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន រួមទាំងវិធានការដែលអាចប្រើបាន តាមរយៈការិយាល័យចែកចាយ ព័ត៌មាន ស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍សម្រាប់ទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដោយស្មើភាព និង សមធម៌ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងទាំងនេះ។

៣. ភាគីទាំងអស់ត្រូវព្យាយាមគាំទ្រឱ្យបានសមស្របដល់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន រួមទាំង ស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍ទាំងនេះក្នុងការបង្កើតនូវ ៖

(ក) ពិធីសារសហគមន៍ទាក់ទងទៅនឹងការទទួលចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដោយស្មើភាព និងសមធម៌ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងទាំងនេះ

(ខ) តម្រូវការអប្បបរមាសម្រាប់លក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ដើម្បីធានាឱ្យមានការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ដោយស្មើភាព និងសមធម៌ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងជាបែបប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក និង

(គ) ខសន្យាគំរូសម្រាប់ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹង ធនធានសេនេទិក។

៤. នៅក្នុងការអនុវត្តន៍ពិធីសារនេះ និងក្នុងពេលអាចធ្វើបាន ភាគីទាំងអស់មិនត្រូវរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ជាទំនៀមទម្លាប់ និងការផ្លាស់ប្តូរធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង និងក្នុងចំណោមសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដោយអនុលោមតាមគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា

១៣

ស្ថាប័នបង្គោលជាតិ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិ

១. ភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់តាំងស្ថាប័នបង្គោលជាតិ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍។ ស្ថាប័នបង្គោលជាតិត្រូវរៀបចំឱ្យមានព័ត៌មានដូចខាងក្រោម ៖

(ក) សម្រាប់អ្នកដាក់ពាក្យសុំទទួលយកទៅប្រើប្រាស់នៃធនធានសេនេទិក ព័ត៌មានស្តីពីនីតិវិធីដើម្បីទទួលបានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន និងបង្កើតលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ក្នុងនោះរួមទាំងការបែងចែកផលប្រយោជន៍

(ខ) សម្រាប់អ្នកដាក់ពាក្យសុំទទួលយកទៅប្រើប្រាស់នៃចំណេះដឹងជាប្រពៃណី ពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក ក្នុងករណីដែលមានព័ត៌មានស្តីពីនីតិវិធីដើម្បីទទួលបានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន ឬការឯកភាព និងការចូលរួមសមស្របរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងសម្រាប់បង្កើតលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ក្នុងនោះរួមទាំងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និង

(គ) ព័ត៌មានស្តីពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិ សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

ស្ថាប័នបង្គោលជាតិត្រូវទទួលខុសត្រូវលើទំនាក់ទំនងជាមួយលេខាធិការដ្ឋាន។

២. ភាគីនីមួយៗត្រូវរៀបចំឱ្យមានអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិមួយ ឬច្រើន ស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍។ ដោយអនុលោមតាមវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយជាតិជាធរមាន អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ ឬក្នុងករណីដែលអាចធ្វើបាន បង្ហាញភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌក្នុងការទទួល និងត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការណែនាំពីនីតិវិធី និងតម្រូវការដែលអាចអនុវត្តបាន ដើម្បីទទួលបានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន និងដើម្បីដាក់លក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួមចូលជាធរមាន។

៣. ភាគីមួយអាចរៀបចំឱ្យមានអង្គភាពមួយដើម្បីបំពេញមុខងារជាស្ថាប័នបង្គោលផង និងជាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិផង ។

៤. ដោយឱ្យយឺតជាងកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃពិធីសារនេះ ភាគីនីមួយៗ ត្រូវជូនដំណឹងដល់លេខាធិការដ្ឋានអំពីព័ត៌មានទំនាក់ទំនងនៃស្ថាប័នបង្គោលជាតិរបស់ខ្លួន និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិមួយឬច្រើន។ ក្នុងករណីភាគីមួយចាត់តាំងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិច្រើន ភាគីនោះត្រូវជូនដំណឹងទៅលេខាធិការដ្ឋាននូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធស្តីពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អាជ្ញាធរទាំងនោះ។ ក្នុងករណីអាចអនុវត្តបាន ព័ត៌មានទាំងនោះនឹង

បញ្ជាក់ជាអប្បបរមាថាតើអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមួយណាទទួលខុសត្រូវលើការស្វែងរកធនធានសេនេទិក។ ភាគីនីមួយៗ ត្រូវជូនព័ត៌មានទៅលេខាធិការដ្ឋានជាបន្ទាន់ពីការផ្លាស់ប្តូរណាមួយក្នុងការចាត់តាំងស្ថាប័នបង្គោលជាតិ ឬព័ត៌មានទំនាក់ទំនង ឬទំនួលខុសត្រូវនៃអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិមួយ ឬច្រើន។

៥. លេខាធិការដ្ឋានត្រូវរៀបចំព័ត៌មានដែលទទួលបានតាមកថាខ័ណ្ឌ៤ ខាងលើសម្រាប់តម្រូវការប្រើប្រាស់តាមរយៈការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍។

មាត្រា
១៤
ការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និងការចែករំលែកព័ត៌មាន

១. ការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្នែកមួយនៃយន្តការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ក្នុងមាត្រា១៨ កថាខ័ណ្ឌ៣ នៃអនុសញ្ញានេះ។ ការិយាល័យនេះនឹងក្លាយទៅជាមធ្យោបាយមួយសម្រាប់ចែករំលែកព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍។ ជាពិសេស ការិយាល័យនេះនឹងសម្រួលដល់ការចូលមើលព័ត៌មានរបស់ភាគីនីមួយៗ ទាក់ទងនឹងការអនុវត្ត ពិធីសារនេះ។

២. ដើម្បីបញ្ចៀសការប៉ះពាល់ទៅនឹងកិច្ចការពារព័ត៌មានសម្ងាត់ ភាគីនីមួយៗត្រូវផ្តល់មកឱ្យការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ នូវព័ត៌មានទាំងឡាយណាដែលជាតំរូវការរបស់ពិធីសារនេះព្រមទាំងព័ត៌មានដែលទាមទារឱ្យផ្តល់ឱ្យ ស្របតាមសេចក្តីសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ។ ព័ត៌មានទាំងនោះត្រូវមាន ៖

(ក) វិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍

(ខ) ព័ត៌មានអំពីស្ថាប័នបង្គោលជាតិ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាតិមួយ ឬច្រើន និង

(គ) លិខិតអនុញ្ញាត ឬលិខិតដែលមានតម្លៃស្មើដែលត្រូវចេញឱ្យនៅពេលទទួលជាភស្តុតាងនៃសេចក្តីសម្រេចដើម្បីទទួលបានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន និងជាភស្តុតាងនៃការបង្កើតលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម។

៣. ព័ត៌មានបន្ថែម បើមាន និងសមស្រប អាចមានដូចជា ៖

(ក) អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងព័ត៌មានដែលសម្រេចរួច

(ខ) ខសន្យាគំរូ

(គ) វិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីត្រួតពិនិត្យធនធានសេនេទិក និង

(ឃ) ក្រមប្រតិបត្តិ និងការប្រតិបត្តិដ៏ល្អ

៤. គំរូនៃការប្រតិបត្តិរបស់ការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍រួមបញ្ចូលទាំងរបាយការណ៍សកម្មភាពរបស់ខ្លួន ត្រូវតែយកមកពិចារណា និងសម្រេចដោយយោងទៅលើសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១ ហើយត្រូវបានរក្សាទុកដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញ។

មាត្រា
១៥
ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ឬលក្ខខណ្ឌច្បាប់ក្នុងប្រទេសស្តីពីការទទួល
និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍

១. ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធ សមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីកំណត់ថា ធនធានសេនេទិក ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងដែនអំណាចរបស់ពួកគេ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអនុលោមតាមការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន និងដើម្បីកំណត់ថា លក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដែលតំរូវដោយច្បាប់ ឬលក្ខខណ្ឌច្បាប់របស់ភាគីម្ខាងទៀត ស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍។

២. ភាគីទាំងអស់ត្រូវមានវិធានការពាក់ព័ន្ធ សមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីដោះស្រាយស្ថានការណ៍មិនអនុវត្តតាមវិធានការដែលត្រូវបានអនុម័តតាមកថាខ័ណ្ឌ១ ខាងលើ ។

៣. នៅពេលអាចធ្វើបាន និងសមស្រប ភាគីទាំងអស់ត្រូវសហការគ្នានៅគ្រប់ករណីដែលបានចោទថាមានការបំពានដល់បទប្បញ្ញត្តិ ឬល័ក្ខខ័ណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ក្នុងប្រទេស ដោយយោងតាមកថាខ័ណ្ឌ១ ខាងលើ។

មាត្រា
១៦
ការអនុវត្តតាមច្បាប់ ឬលក្ខខណ្ឌច្បាប់ក្នុងប្រទេសស្តីពីការទទួល
និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ចំពោះចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក

១. ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធ សមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីកំណត់ថា ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិកដែលត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដោយអនុលោមតាមការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន ឬការឯកភាព និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ព្រមទាំងកំណត់ថាលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួមត្រូវបានបង្កើតឡើង ដែលជាតម្រូវការចាំបាច់ដោយច្បាប់ ឬលក្ខខណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការប្រើប្រាស់ និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ក្នុងប្រទេសរបស់ភាគីដទៃទៀតដែលសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានស្ថិតនៅ។

២. ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការពាក់ព័ន្ធ សមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីដោះស្រាយស្ថានការណ៍ដែលមិនអនុវត្តន៍តាមវិធានការដែលបានអនុម័តតាមកថាខ័ណ្ឌ១ ខាងលើ ។

៣. នៅពេលអាចធ្វើបាន និងសមស្រប ភាគីទាំងអស់ត្រូវសហការគ្នានៅគ្រប់ករណីដែលបានចោទថាមានការបំពានដល់បទប្បញ្ញត្តិ ឬលក្ខខណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ក្នុងប្រទេស ដោយយោងតាមកថាខ័ណ្ឌ១ ខាងលើ។

មាត្រា
១៧
ការត្រួតពិនិត្យលើការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក

១. ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្ត ភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់វិធាន សមស្របក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងលើកកម្ពស់តម្លាភាពអំពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក។ វិធានការទាំងនេះរួមមាន ៖

(ក) បង្កើតចំណុចត្រួតពិនិត្យមួយ ឬច្រើនដូចតទៅនេះ ៖

(i) នៅពេលសមស្រប ចំណុចត្រួតពិនិត្យដែលបានបង្កើតឡើងនឹងត្រូវប្រមូលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធដែលទាក់ទងទៅនឹងការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុនរហូតដល់ប្រភពធនធានសេនេទិក ការបង្កើតលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម និង/ឬការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកនៅពេលណាសមស្រប។

(ii) នៅពេលសមស្រប និងអាស្រ័យលើលក្ខណៈពិសេសនៃចំណុចត្រួតពិនិត្យដែលត្រូវបង្កើតឡើង ភាគីនីមួយៗ តម្រូវឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិកផ្តល់ព័ត៌មានដូចដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាងលើនៅត្រង់ចំណុចត្រួតពិនិត្យ។ ភាគីនីមួយៗ ត្រូវមានវិធានការពាក់ព័ន្ធសមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការមិនអនុវត្តតាមច្បាប់ និងលក្ខខណ្ឌច្បាប់។

(iii) ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិច្ចការពារព័ត៌មានសម្ងាត់ ព័ត៌មានទាំងនេះ រួមទាំងលិខិតបញ្ជាក់ដែលទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ប្រសិនបើមាន នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅអាជ្ញាធរជាតិពាក់ព័ន្ធ ទៅភាគីដែលផ្តល់ការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន និងទៅការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ នៅពេលសមស្រប។

(iv) ចំណុចត្រួតពិនិត្យត្រូវតែមានប្រសិទ្ធភាព និងគួរមានមុខងារដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្ត កថាខ័ណ្ឌរង(ក) នេះ។ ចំណុចត្រួតពិនិត្យទាំងនេះគួរមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក ឬទៅនឹងការប្រមូលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងដំណាក់កាលណាមួយនៃការស្រាវជ្រាវ ការអភិវឌ្ឍន៍ ការច្នៃប្រឌិតថ្មីៗ បុរេពាណិជ្ជកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្ម។

(ខ) លើកទឹកចិត្តអ្នកប្រើប្រាស់ និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ធនធានសេនេទិក ដើម្បីបញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិនានាទៅក្នុងលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ដើម្បីចែករំលែកព័ត៌មានអំពីការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌទាំងនោះ រួមទាំងតាមរយៈលក្ខខណ្ឌក្នុងការរាយការណ៍ផង និង

(គ) លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ និងប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងដែលមានតម្លៃសមរម្យ។

២. លិខិតអនុញ្ញាត ឬលិខិតដែលមានតម្លៃស្មើដែលបានចេញ អនុលោមតាមមាត្រា៦ កថាខ័ណ្ឌ៣ (ង) និងត្រូវបញ្ជូនទៅចំពោះការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ត្រូវរួមចំណែកដល់លិខិតបញ្ជាក់ពីការគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ។

៣. លិខិតបញ្ជាក់ពីការគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ត្រូវចាត់ទុកជាភស្តុតាងដែលថាធនធានសេនេទិកដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងលិខិតបញ្ជាក់នោះ ត្រូវប្រើប្រាស់យោងតាមការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើ ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន និងដែលថាលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម ត្រូវបានបង្កើតឡើង ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិ ឬ លក្ខខណ្ឌស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ក្នុងប្រទេសរបស់ភាគីដែលផ្តល់ការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន។

៤. លិខិតបញ្ជាក់ពីការគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ត្រូវមានព័ត៌មានអប្បបរមាដូចតទៅនៅពេលដែលវាមិនមែនជាព័ត៌មានសម្ងាត់ ៖

(ក) អាជ្ញាធរចេញលិខិតបញ្ជាក់
(ខ) កាលបរិច្ឆេទចេញលិខិតបញ្ជាក់
(គ) អ្នកផ្គត់ផ្គង់
(ឃ) ចំណុចកំណត់សម្គាល់ពិសេសនៃលិខិតបញ្ជាក់នោះ
(ង) បុគ្គល ឬអង្គភាពដែលខ្លួនបានចេញការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន
(ច) កម្មវត្ថុ ឬធនធានសេនេទិកដែលបញ្ជាក់ក្នុងលិខិតបញ្ជាក់
(ឆ) ការបញ្ជាក់ថាមានការបង្កើតលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម
(ជ) ការបញ្ជាក់ថាមានការព្រមព្រៀងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានជាមុន និង
(ឈ) ការប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម និង/ឬមិនមែនពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា
១៨
ការគោរពតាមលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម

១. ក្នុងការអនុវត្តមាត្រា៦ កថាខណ្ឌ៣ (ឆ) (ជ) និងមាត្រា៧ ភាគីនីមួយៗត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអ្នកប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិក និង/ឬចំណេះដឹងប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិកឱ្យបញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិទៅក្នុងលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួមដើម្បីដោះស្រាយវិវាទឱ្យបានសមស្រប ក្នុងនោះរួមទាំង ៖

(ក) ដែនសមត្ថកិច្ចដែលលក្ខខណ្ឌទាំងនេះនឹងដាក់ឱ្យនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទ
(ខ) ច្បាប់ជាធរមាន និង/ឬ
(គ) ជម្រើសសម្រាប់ដោះស្រាយវិវាទ ដូចជា ការផ្សះផ្សា ឬអាជ្ញាកណ្តាល

២. ភាគីនីមួយៗត្រូវធានាថា ឱកាសក្នុងការស្វះស្វែងរកជំនួយ គឺអាចមាននៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់របស់ខ្លួន ដែលស្របនឹងលក្ខខណ្ឌយុត្តាធិការជាធរមាន ក្នុងករណីមានវិវាទពីលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម។

៣. ភាគីនីមួយៗត្រូវមានវិធានការដែលមានប្រសិទ្ធភាព សមស្របទាក់ទងនឹង ៖

(ក) ការស្វែងរកដំណោះស្រាយដោយយុត្តិធម៌ និង
(ខ) ការប្រើប្រាស់យន្តការទាក់ទងទៅនឹងការទទួលស្គាល់រួមគ្នា និងការអនុវត្តសាលក្រមបរទេស និងការសម្រេចរបស់អាជ្ញាកណ្តាល

៤. ប្រសិទ្ធភាពនៃមាត្រានេះនឹងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញដោយសន្និសីទភាគី ដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា៣១ នៃពិធីសារនេះ ។

មាត្រា
១៩
ខសន្យាគំរូ

១. នៅពេលសមស្រប ភាគីនីមួយៗត្រូវជំរុញឱ្យការអភិវឌ្ឍន៍ បច្ចុប្បន្នភាព និងការប្រើប្រាស់ខសន្យាគំរូតាមវិស័យ និងអន្តរវិស័យសម្រាប់លក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម។

២. សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារ ត្រូវវាយតម្លៃជារួមក្នុងរយៈពេលទៀងទាត់ពីការប្រើប្រាស់ ខសន្យាគំរូតាមវិស័យ និងអន្តរវិស័យ ។

មាត្រា
២០
ក្រមប្រតិបត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងការអនុវត្ត និង/ឬបទដ្ឋានល្អបំផុត

១. នៅពេលសមស្រប ភាគីនីមួយៗត្រូវជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍ ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងការប្រើប្រាស់ក្រមប្រតិបត្តិដោយស្ម័គ្រចិត្ត គោលការណ៍ណែនាំ និងការអនុវត្ត និង/ឬបទដ្ឋានដ៏ប្រសើរបំផុតទាក់ទងទៅនឹងការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍។

២. សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារ ត្រូវវាយតម្លៃជារួមក្នុងរយៈពេលទៀងទាត់លើក្រមប្រតិបត្តិដោយស្ម័គ្រចិត្ត គោលការណ៍ណែនាំ និងការអនុវត្ត និង/ឬបទដ្ឋានដ៏ប្រសើរបំផុត ព្រមទាំងពិចារណាលើការអនុម័តនូវក្រមប្រតិបត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងការអនុវត្ត និង/ឬបទដ្ឋានជាក់លាក់។

មាត្រា
២១
ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង

ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការក្នុងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់នៃធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក និងពីបញ្ហានានាស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍។ វិធានការទាំងនេះអាចរួមបញ្ចូលចំណុចផ្សេងៗដូចខាងក្រោម ៖

(ក) ផ្សព្វផ្សាយពិធីសារនេះ រួមទាំងគោលបំណងរបស់ពិធីសារ
(ខ) រៀបចំប្រជុំពីសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ
(គ) បង្កើត និងថែរក្សាការិយាល័យជំនួយមួយសម្រាប់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
(ឃ) ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានតាមរយៈការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានថ្នាក់ជាតិ

(ង) ផ្សព្វផ្សាយក្រមប្រតិបត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងការអនុវត្ត និង/ឬបទដ្ឋានដែលល្អបំផុត ដោយពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

(ច) នៅពេលសមស្រប ផ្សព្វផ្សាយពីការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុងប្រទេស តំបន់ និងអន្តរជាតិ

(ឆ) អប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលអ្នកប្រើប្រាស់ និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ធនធានសេនេទិក និងចំណេះដឹងជាប្រពៃណីទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិកអំពីកាតព្វកិច្ចក្នុងការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍

(ជ) ការដាក់បញ្ចូលសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តពិធីសារនេះ និង

(ឈ) ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីពិធីសារ និងនីតិវិធីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។

មាត្រា
២២
សមត្ថភាព

១. ភាគីទាំងអស់ត្រូវសហការគ្នាក្នុងការកសាងសមត្ថភាព ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងការពង្រឹងធនធានមនុស្ស ព្រមទាំងសមត្ថភាពស្ថាប័នដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងភាគីដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចបំផុត និងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមកោះតូចៗ និងប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល ក្នុងនោះរួមទាំងតាមរយៈស្ថាប័ន និងអង្គការថ្នាក់ជាតិ អនុតំបន់ តំបន់ និងពិភពលោក។ ក្នុងបរិបទនេះ ភាគីទាំងអស់គួរសម្របសម្រួលការចូលរួមរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ព្រមទាំងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដោយរួមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន។

២. តម្រូវការនៃភាគីដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចបំផុត ព្រមទាំងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅកោះតូចៗ និងប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាលចំពោះធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានពេញលេញលើការកសាង និងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តពិធីសានេះ។

៣. ដើម្បីបានជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ចាត់វិធានការសមស្របក្នុងការអនុវត្តពិធីសារនេះ ភាគីដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចបំផុត ព្រមទាំងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមកោះតូចៗ និងប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល គួរកំណត់ពីតម្រូវការសមត្ថភាព និងផ្នែកជាអាទិភាព តាមរយៈស្វ័យវាយតម្លៃលើសមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិ។ ដើម្បីធ្វើដូចនេះបាន ភាគីទាំងនោះគួរគាំទ្រដល់តម្រូវការសមត្ថភាព និងផ្នែកជាអាទិភាពរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ព្រមទាំងភាគីពាក់ព័ន្ធតាមការកំណត់របស់សហគមន៍ទាំងនេះ ដោយសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើតម្រូវការសមត្ថភាព និងផ្នែកជាអាទិភាពរបស់ស្ត្រី។

៤. ក្នុងការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តពិធីសារនេះ ការកសាង និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពអាចលើកឡើងនូវចំណុចសំខាន់ៗ មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

(ក) សមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្ត និងគោរពតាមកាតព្វកិច្ចនៃពិធីសារនេះ

(ខ) សមត្ថភាពក្នុងការចរចាលើលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម

(គ) សមត្ថភាពក្នុងការបង្កើត អនុវត្ត និងពង្រឹងវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយស្តីពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និង

(ឃ) សមត្ថភាពរបស់ប្រទេសក្នុងការអភិវឌ្ឍលទ្ធភាពក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីប្រភពដើម ដើម្បីបន្ថែមតម្លៃទៅលើធនធានសេនេទិករបស់ខ្លួន។

៥. រាល់វិធានការដែលចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ ដល់៤ ខាងលើ អាចបញ្ចូលនូវចំណុចដូចខាងក្រោម ៖

(ក) ការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន និងផ្នែកច្បាប់

(ខ) ការលើកកម្ពស់សមធម៌ និងស្មើភាពក្នុងការចរចា ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការចរចាលើលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងរួម

(គ) ការត្រួតពិនិត្យ និងការអនុវត្តលើការព្រមព្រៀង

(ឃ) ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវឧបករណ៍ទំនាក់ទំនង និង ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែត ដែលទំនើបបំផុតសម្រាប់សកម្មភាពទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍

(ង) ការបង្កើត និងប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃ

(ច) ការស្វែងរកប្រភេទរុក្ខជាតិ និងសត្វ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធ និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីប្រភេទរុក្ខជាតិ និងសត្វ

(ឆ) ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីធ្វើឱ្យការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាមាននិរន្តរភាព

(ជ) ពង្រឹងការរួមចំណែកនៃសកម្មភាពទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដើម្បីអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់ប្រកដោយនិរន្តរភាពនៃសមាសភាពរបស់វា

(ឈ) វិធានការពិសេសដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាក់ទងនឹងការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និង

(ញ) វិធានការពិសេសក្នុងការបង្កើនសមត្ថភាពនៃសហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋានដោយសង្កត់ធ្ងន់លើការបង្កើនសមត្ថភាពស្ត្រីក្នុងសហគមន៍ទាំងនោះ ទាក់ទងនឹងការទទួលធនធានសេនេទិក និង/ឬ ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិក។

៦. ពត៌មានស្តីអំពីការផ្តើមគំនិតក្នុងការកសាង និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនៅថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ ដោយត្រូវបានអនុវត្ត អនុលោមតាមកថាខ័ណ្ឌ១ ដល់៥ ខាងលើ គួរបញ្ជូនទៅដល់ការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដើម្បីពង្រីកកម្លាំងរួម និងកិច្ចសម្របសម្រួលក្នុងការកសាង និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍។

មាត្រា
២៣
ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា កិច្ចសហការ និងកិច្ចប្រតិបត្តិការ

អនុលោមតាមមាត្រា១៥ ១៦ ១៨ និង១៩ របស់អនុសញ្ញានេះ ភាគីទាំងអស់ ត្រូវសហការ និងរួបរួមគ្នា ក្នុងកម្មវិធីសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកទេស និងវិទ្យាសាស្ត្រ ក្នុងនោះរួមទាំងសកម្មភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវខាង

ជីវបច្ចេកវិទ្យា ដែលជាមធ្យោបាយមួយដើម្បីឈានទៅសម្រេចវត្ថុបំណងនៃពិធីសារនេះ។ ភាគីទាំងអស់ត្រូវមានសកម្មភាពក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញឱ្យមានការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាទៅភាគីដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចបំផុត ព្រមទាំងបណ្តារដ្ឋកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមកោះតូចៗ និងភាគីដែលមានសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការបង្កើត និងការពង្រឹងមូលដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាត្រឹមត្រូវ និងល្អៗដើម្បីឈានទៅសម្រេចវត្ថុបំណងនៃអនុសញ្ញា និងពិធីសារនេះ។ នៅពេលអាចធ្វើបាន និងសមស្រប សកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការត្រូវអនុវត្តនៅក្នុង និងជាមួយភាគីមួយ ឬភាគីច្រើន ដែលផ្តល់ផ្គង់ធនធានសេនេទិកដែលប្រទេសមួយ ឬប្រទេសជាច្រើនជាប្រភពនៃធនធានបែបនេះ ឬក៏ភាគីមួយ ឬច្រើនដែលត្រូវការធនធានសេនេទិក ដោយអនុលោមតាមអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា
២៤
ភាគីមិនចុះកិច្ចសន្យា

ភាគីទាំងអស់ ត្រូវជំរុញភាគីមិនទាន់ចុះកិច្ចសន្យាឱ្យគោរពតាមពិធីសារនេះ និងចូលរួមផ្តល់ព័ត៌មានសមស្របដល់ការិយាល័យចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីការទទួល និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍។

មាត្រា
២៥
យន្តការ និងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

១. នៅពេលពិចារណាពីធនធានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការអនុវត្តពិធីសារនេះ ភាគីទាំងអស់ត្រូវពិនិត្យលើបទប្បញ្ញត្តិក្នុងមាត្រា២០ នៃអនុសញ្ញានេះ។

២. យន្តការហិរញ្ញវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះត្រូវតែ ជាយន្តការហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ពិធីសារនេះ។

៣. ទាក់ទងនឹងការកសាង និងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២២នៃពិធីសារនេះ សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះក្នុងការផ្តល់ការណែនាំអំពីយន្តការហិរញ្ញវត្ថុដោយយោងទៅលើ កថាខ័ណ្ឌ២ ខាងលើ សម្រាប់ឱ្យសន្និសីទភាគីទាំងអស់ធ្វើការពិចារណានោះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើតម្រូវការធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់ភាគីដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចបំផុត ព្រមទាំង ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមកោះតូចៗ និងភាគីមានសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល ព្រមទាំងតម្រូវការសមត្ថភាព និងផ្នែកជាអាទិភាពរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន រួមទាំងស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍ទាំងនេះ។

៤. ក្នុងបរិបទនៃកថាខ័ណ្ឌ១ខាងលើ ភាគីទាំងអស់ក៏ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើតម្រូវការរបស់ភាគីដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចបំផុត ព្រមទាំងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមកោះតូចៗ និងភាគីដែលមានសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាលដើម្បីកំណត់ និងអនុវត្តតម្រូវការនៃការកសាង និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ប្រទេសទាំងនោះដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ។

៥. ការណែនាំអំពីយន្តការហិរញ្ញវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសន្និសីទភាគី ក្នុងនោះរួមទាំងសេចក្តីសម្រេចដែលការអនុម័តពិធីសារនេះ ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នានឹងបទប្បញ្ញត្តិនានានៃពិធីសារនេះ។

៦. ភាគីដែលជាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ក៏អាចផ្ដល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងធនធានផ្សេងៗ ហើយភាគីដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ និងភាគីដែលមានសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាលត្រូវត្រៀមខ្លួនការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ សម្រាប់អនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនានានៃពិធីសារនេះ តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី តំបន់ និងពហុភាគី។

មាត្រា
២៦
សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីទាំងរបស់ពិធីសារនេះ

១. សន្និសិទរបស់ភាគី ត្រូវតែជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ។

២. ភាគីទាំងអស់ដែលមិនមែនជាភាគីនៃពិធីសារនេះ អាចចូលរួមក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតលើដំណើរការនៃកិច្ចប្រជុំណាមួយនៃសន្និសីទភាគី ដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ។ ដោយសារសន្និសីទភាគីជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ សេចក្ដីសម្រេចនៅក្រោមពិធីសារនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយភាគីនៃពិធីសារនេះប៉ុណ្ណោះ។

៣. ដោយសារសន្និសីទនេះជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ សមាជិកណាម្នាក់នៃការិយាល័យសិន្និសីទនៃភាគីដែលតំណាងឱ្យភាគីមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ប៉ុន្តែក្នុងពេលនោះមិនមែនជាភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវបានជំនួសដោយសមាជិកណាមួយដែលត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសពីក្នុងចំណោមភាគីនៃពិធីសារនេះ។

៤. សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យឱ្យបានទៀងទាត់ លើការអនុវត្តពិធីសារនេះ ហើយត្រូវធ្វើសេចក្ដីសម្រេចដែលចាំបាច់ ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ សន្និសីទភាគី ត្រូវអនុវត្តតួនាទីដែលផ្ដល់ដោយពិធីសារនេះ និងត្រូវ ៖

(ក) ផ្ដល់អនុសាសន៍ទៅលើបញ្ហាដែលចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ

(ខ) បង្កើតអនុគណៈកម្មាធិការដែលចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ

(គ) នៅពេលសមស្រប ស្វែងរក និងប្រើប្រាស់សេវានានាព្រមទាំងសហប្រតិបត្តិការ និងព័ត៌មានដែលបានផ្ដល់ពីអង្គការអន្តរជាតិ ស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលមានសមត្ថកិច្ច

(ឃ) បង្កើតទម្រង់ និងរយៈពេលក្នុងសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដែលត្រូវផ្ដល់ឱ្យ អនុលោមតាមមាត្រា ២៩ នៃពិធីសារនេះ ហើយយកចិត្តទុកដាក់លើព័ត៌មាន និងរបាយការណ៍ដែលអនុគណៈកម្មាធិការបានដាក់ជូន

(ង) នៅពេលចាំបាច់ ពិចារណា និងអនុម័តវិសោធនកម្មនៃពិធីសារ និងឧបសម្ព័ន្ធរបស់វា ព្រមទាំងឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមនៃពិធីសារនេះដែលចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តពិធីសារនេះ និង

(ច) អនុវត្តមុខងារផ្សេងៗដែលចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ

៥. វិធានស្ដីពីនីតិវិធីសម្រាប់សន្និសីទភាគី និងវិធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់អនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុវត្តស្របគ្នា នៅក្រោមពិធីសារនេះ លើកលែងតែមានសេចក្ដីសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទដោយសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ។

៦. កិច្ចប្រជុំលើកដំបូងនៃសន្និសីទភាគី ដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវបានកោះប្រជុំដោយលេខាធិការដ្ឋាន និងត្រូវធ្វើឡើងស្របគ្នាជាមួយនឹងកិច្ចប្រជុំលើកទី១ នៃសន្និសីទរបស់ភាគីទាំងអស់ដែលគ្រោងនឹងធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃពិធីសារនេះ។ កិច្ចប្រជុំសាមញ្ញបន្តបន្ទាប់មកទៀតនៃសន្និសីទ

ភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវបានប្រារព្ធធ្វើឡើងស្របគ្នាជាមួយនឹងកិច្ចប្រជុំសាមញ្ញនៃសន្និសីទភាគី លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្សេងដោយសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ។

៧. កិច្ចប្រជុំវិសាមញ្ញនៃសន្និសីទភាគី ដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលផ្សេងទៀត នៅពេលសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារគិតថាចាំបាច់ ឬនៅពេលដែលមានសំណើ ជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរពីភាគីណាមួយ ឱ្យតែសំណើនេះមានសំឡេងគាំទ្រយ៉ាងតិច១ភាគ៣ នៃភាគីទាំងអស់ បន្ទាប់ពីសំណើនេះត្រូវបានផ្ញើទៅភាគីទាំងនោះដោយលេខាធិការដ្ឋានក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ។

៨. អង្គការសហប្រជាជាតិ ទីភ្នាក់ងារឯកទេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងទីភ្នាក់ងារថាមពលអាតូមិកអន្តរជាតិ ព្រមទាំងរដ្ឋជាសមាជិក និងអ្នកសង្កេតការណ៍ដែលមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញា នេះអាចធ្វើជាអ្នកសង្កេតការណ៍នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃសន្និសីទភាគីនៃពិធីសារនេះដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគី។ ស្ថាប័ន ឬទីភ្នាក់ងារណាមួយ ទោះបីជាស្ថាប័នជាតិ ឬអន្តរជាតិ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលមានចំណេះដឹងក្នុងបញ្ហាទាំងឡាយដែលបានកំណត់ក្នុងពិធីសារនេះ ហើយដែលបានជូនដំណឹងទៅដល់លេខាធិការដ្ឋានអំពីបំណងចង់ចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ ក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតលើកលែងតែការជំទាស់ពីសមាជិកយ៉ាងហោចណាស់មួយភាគបីនៃភាគីដែលចូលរួមក្នុងសន្និសីទ។ លើកលែងតែមានការចែងផ្សេងនៅក្នុងមាត្រានេះ ការអនុញ្ញាត និងការចូលរួមរបស់ក្រុមអ្នកសង្កេតការណ៍ ត្រូវផ្អែកលើវិធានស្តីពីនីតិវិធី ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៥ខាងលើ។

មាត្រា
២៧
អនុគណៈកម្មាធិការ

១. អនុគណៈកម្មាធិការដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោមអនុសញ្ញានេះ អាចប្រើប្រាស់ពិធីសារនេះ បន្ទាប់ពីមានសេចក្តីសម្រេចនៃសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារ។ សេចក្តីសម្រេចចិត្តដូចនេះ ត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ពីមុខងារភារកិច្ចដែលអនុគណៈកម្មាធិការនោះត្រូវអនុវត្ត។

២. ភាគីនៃអនុសញ្ញាដែលមិនមែនជាភាគីចុះហត្ថលេខានៃពិធីសារនេះ អាចចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍នៅក្នុងដំណើរការនៃកិច្ចប្រជុំរបស់អនុគណៈកម្មាធិការ។ នៅពេលដែលអនុគណៈកម្មាធិការនៃអនុសញ្ញាបំពេញការងារជាអនុគណៈកម្មាធិការនៃពិធីសារនេះ សេចក្តីសម្រេចនានានៅក្រោមពិធីសារនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយភាគីនៃពិធីសារនេះប៉ុណ្ណោះ។

៣. នៅពេលអនុគណៈកម្មាធិការនៃអនុសញ្ញានេះ បំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនពាក់ព័ន្ធទៅនឹងចំណុចផ្សេងៗក្នុងពិធីសារនេះ សមាជិកណាមួយនៃការិយាល័យរបស់អនុគណៈកម្មាធិការនោះ ដែលតំណាងឱ្យភាគីនៃអនុសញ្ញានេះប៉ុន្តែមិនមែនជាភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវបានជំនួសដោយសមាជិកមួយរូបដែលនឹងត្រូវបានជ្រើសចេញពីចំណោមភាគីនៃពិធីសារនេះ។

មាត្រា
២៨
លេខាធិការដ្ឋាន

១. លេខាធិការដ្ឋានដែលបានបង្កើតឡើង ដោយមាត្រា២៤ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវមានតួនាទីជាលេខាធិការដ្ឋាន នៃពិធីសារនេះ។

២. មាត្រា ២៤ កថាខ័ណ្ឌ ១ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីតួនាទីភារកិច្ចរបស់លេខាធិការដ្ឋាននេះ ត្រូវអនុវត្តស្របគ្នានៅក្រោមពិធីសារនេះ។

៣. ក្នុងកម្រិតមួយដែលមានការបញ្ជាក់ពីការចំណាយច្បាស់លាស់ ការចំណាយសម្រាប់សេវារបស់អគ្គលេខាធិការនៃពិធីសារនេះ ត្រូវបានបំពេញដោយភាគីទាំងអស់។ នៅឯកិច្ចប្រជុំលើកដំបូងនៃសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះត្រូវសម្រេចលើគម្រោងថវិកាសំខាន់សម្រាប់បម្រើគោលបំណងនេះ។

មាត្រា
២៩
ការត្រួតពិនិត្យ និងការរាយការណ៍

ភាគីនីមួយៗ ត្រូវត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួននៅក្រោមពិធីសារនេះ ហើយត្រូវរាយការណ៍ទៅសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះអំពីវិធានការដែលបានធ្វើឡើងដើម្បីអនុវត្តពិធីសារនេះ ដោយផ្អែកតាមពេលវេលាកំណត់ និងទម្រង់របាយការណ៍ដែលបានកំណត់ដោយសន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ។

មាត្រា
៣០
នីតិវិធី និងយន្តការក្នុងការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តតាមពិធីសារនេះ

នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកដំបូងរបស់ខ្លួន សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវគិតពិចារណា និងអនុម័តលើនីតិវិធីសហប្រតិបត្តិការ និងយន្តការស្ថាប័នក្នុងការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិនានា នៃពិធីសារនេះ និងដោះស្រាយករណីដែលមិនគោរពតាមពិធីសារនេះ។ នីតិវិធី និងយន្តការទាំងនេះ ត្រូវដាក់បញ្ចូលទាំងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាក្នុងការផ្តល់យោបល់ ឬជំនួយ នៅពេលសមស្រប។ នីតិវិធី និងយន្តការទាំងនេះ មិនត្រូវបំបែកចេញ និងមិនប៉ះពាល់ដល់នីតិវិធី និងយន្តការក្នុងការដោះស្រាយវិវាទ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២៧ នៃអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា

៣១

ការវាយតម្លៃ និងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគី នៃពិធីសារនេះត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃពិធីសារនេះក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាននៃពិធីសារនេះ និងទៅតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ដោយ សន្និសីទភាគីដែលជាកិច្ចប្រជុំភាគីនៃពិធីសារនេះ ។

មាត្រា៣២

ការចុះហត្ថលេខា

ពិធីសារនេះនឹងត្រូវដាក់ឱ្យចុះហត្ថលេខាដោយភាគីនៃអនុសញ្ញា នៅឯទីស្នាក់ការកណ្ដាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងទីក្រុងNewyork ចាប់ពីថ្ងៃទី២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ ដល់ថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២។

មាត្រា

៣៣

ការចូលជាធរមាន

១. ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៩០ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់តម្កល់ទុកសំណុំឯកសារទី៥០ស្ដីពីការផ្ដល់សច្ចាប័ន ការព្រមទទួលយក ការឯកភាព ឬការចូលជាសមាជិកដោយប្រទេស ឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់ដែលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ។

២. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋ ឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់ដែលផ្ដល់សច្ចាប័ន ព្រមទទួលយក ឬឯកភាពលើពិធីសារនេះ ឬចូលជាសមាជិកបន្ទាប់ពីការតម្កល់ទុកសំណុំឯកសារទី៥០ ដូចដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ខាងលើ នៅថ្ងៃ ទី៩០ បន្ទាប់ពីនៅថ្ងៃដែលប្រទេស ឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់នោះតម្កល់ទុកសំណុំឯកសារស្ដីពីការផ្ដល់សច្ចាប័ន ការព្រមទទួលយក ការឯកភាព ឬការចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ឬនៅថ្ងៃដែលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាននៅក្នុងរដ្ឋ ឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់។

៣. ចំពោះគោលបំណងនៃកថាខ័ណ្ឌ១ និង២ ខាងលើ សំណុំឯកសារដែលបានតម្កល់ទុកដោយអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់ មិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលជាឯកសារបន្ថែមលើសំណុំឯកសារដែលបានដាក់តម្កល់ដោយប្រទេសដែលជាសមាជិកនៃអង្គការនេះទេ។

មាត្រា

៣៤

ការលើកលែង

ពុំមានករណីលើកលែងសម្រាប់ពិធីសារនេះទេ។

មាត្រា
៣៥
ការដកខ្លួនពីសមាជិកភាព

១. នៅពេលណាក៏ដោយបន្ទាប់ពីរយៈពេល២ឆ្នាំនៃការចូលជាធរមាននៃពិធីសារនេះ ភាគីដែលជាសមាជិកអាចដកខ្លួនចេញពីពិធីសារនេះតាមរយៈការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់អ្នកទទួលចុះបញ្ជី។

២. ការដកខ្លួនពីសមាជិកភាពនោះត្រូវធ្វើឡើង នៅពេលផុតកំណត់រយៈពេលមួយ១ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីថ្ងៃទទួលសេចក្ដីជូនដំណឹងរបស់អ្នកទទួលចុះបញ្ជី ឬនៅថ្ងៃក្រោយដែលមានការកំណត់ នៅក្នុងសេចក្ដីជូនដំណឹងក្នុងការដកខ្លួនពីសមាជិកភាព។

មាត្រា
៣៦
ច្បាប់ដើមនៃពិធីសារ

ច្បាប់ដើមនៃពិធីសារនេះដែលសរសេរជាភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ និងមានតម្លៃស្មើៗ ត្រូវបានដាក់តម្កល់នៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព តំណាងរដ្ឋដូចខាងក្រោមដែលទទួលសិទ្ធិពេញច្បាប់ពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារនេះនៅកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់។

ធ្វើនៅណាហ្គូយ៉ា ថ្ងៃទី២៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០។

ឧបសម្ព័ន្ធ
ផលប្រយោជន៍ជាប្រាក់ និងមិនមែនជាប្រាក់

១. ផលប្រយោជន៍ជាប្រាក់អាចមាន ប៉ុន្តែមិនកំណត់ត្រឹមតែ ៖

(ក) តម្លៃទទួលសម្រាប់សំណាកនីមួយៗដែលបានប្រមូល ឬបានទទួល
(ខ) ការចំណាយទុកមុន
(គ) ការចំណាយជាដំណាក់កាលសំខាន់ៗ
(ឃ) ការចំណាយលើការបង់ពន្ធ
(ង) តម្លៃអាជ្ញាប័ណ្ណក្នុងករណីការធ្វើអាជីវកម្ម
(ច) តម្លៃពិសេសដែលត្រូវចំណាយទៅលើមូលនិធិពិសេសដើម្បីគាំទ្រលើការអភិរក្ស និងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៃជីវៈចម្រុះ។
(ឆ) ប្រាក់បៀវត្ស និងលក្ខខណ្ឌពិសេសដែលបានឯកភាពរួម
(ជ) ការផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ
(ឈ) ការធ្វើអាជីវកម្មរួមគ្នា
(ញ) ភាពជាម្ចាស់រួមគ្នានៃសិទ្ធកម្មសិទ្ធបញ្ញាពាក់ព័ន្ធ

២. ផលប្រយោជន៍ដែលមិនមែនជាប្រាក់អាចមាន ប៉ុន្តែមិនកំណត់ត្រឹមតែ ៖

(ក) ការចែករំលែកនៃលទ្ធផលការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍន៍
(ខ) កិច្ចសហការ សហប្រតិបត្តិការ និងការរួមចំណែកក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ជាពិសេសសកម្មភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកជីវបច្ចេកវិទ្យា បើអាចធ្វើបាន ជាមួយភាគីដែលផ្គត់ផ្គង់ធនធានសេនេទិក។
(គ) ការចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផល
(ឃ) កិច្ចសហការ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការរួមចំណែកក្នុងការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាល
(ង) ការអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងទីតាំងក្រៅតំបន់នៃធនធានសេនេទិក និងមូលដ្ឋានទិន្នន័យ
(ច) ការផ្ទេរទៅឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ធនធានសេនេទិកនូវចំណេះដឹង និងបច្ចេកវិទ្យានៅក្រោមលក្ខខណ្ឌស្មើភាព និងមានអំណោយផលបំផុត ក្នុងនោះរួមទាំងលក្ខខណ្ឌសម្បទាន និងពិសេសតាមការឯកភាពគ្នា ជាពិសេសចំណេះដឹង និងបច្ចេកវិទ្យាដែលមានប្រយោជ៍ដល់ធនធានសេនេទិកដែលមានដូចជាជីវបច្ចេកវិទ្យា ឬចំណេះដឹង និងបច្ចេកវិទ្យាដែលដែលទាក់ទងទៅនឹងការអភិរក្ស និងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៃជីវៈចម្រុះ
(ឆ) ការពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា
(ជ) ការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន
(ឈ) ធនធានមនុស្ស និងសំភារៈដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអនុវត្តនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការទទួលធនធាន
(ញ) ការបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងធនធានសេនេទិក ដែលមានការចូលរួមយ៉ាងពេញលេញរបស់បណ្តាប្រទេសផ្គត់ផ្គង់ធនធានសេនេទិក និងប្រសិនបើអាចផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងប្រទេសទាំងនោះ

(ង) ការទទួលបានពត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រទាក់ទងនឹងការអភិរក្ស និងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាព នៃធនធានជីវៈចម្រុះ រួមទាំងការធ្វើបញ្ជីជីវៈចម្រុះ និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីប្រភេទសត្វ និងរុក្ខជាតិ

(ឋ) ការរួមចំណែកដល់សេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេស

(ឌ) ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់បំពេញតម្រូវការអាទិភាព ដូចជាសុខភាព និងសុវត្ថិភាពអាហារ ការយកចិត្តទុកដាក់លើការប្រើប្រាស់ក្នុងប្រទេសនូវធនធានសេនេទិកក្នុងភាគីដែលផ្តល់ផ្តង់ធនធានសេនេទិក

(ឍ) ទំនាក់ទំនងស្ថាប័ន និងវិជ្ជាជីវៈដែលអាចកើតមានពីកិច្ចព្រមព្រៀងអំពីការទទួល និងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និងសកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការផ្សេងៗទៀត

(ណ) ផលប្រយោជន៍ទាក់ទងនឹងជីវភាពរស់នៅ និងអាហារ

(ត) ការទទួលស្គាល់ពីសង្គម

(ថ) ភាពជាម្ចាស់រួមគ្នានៃសិទ្ធិស្តីពីកម្មសិទ្ធបញ្ញាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានសេនេទិក

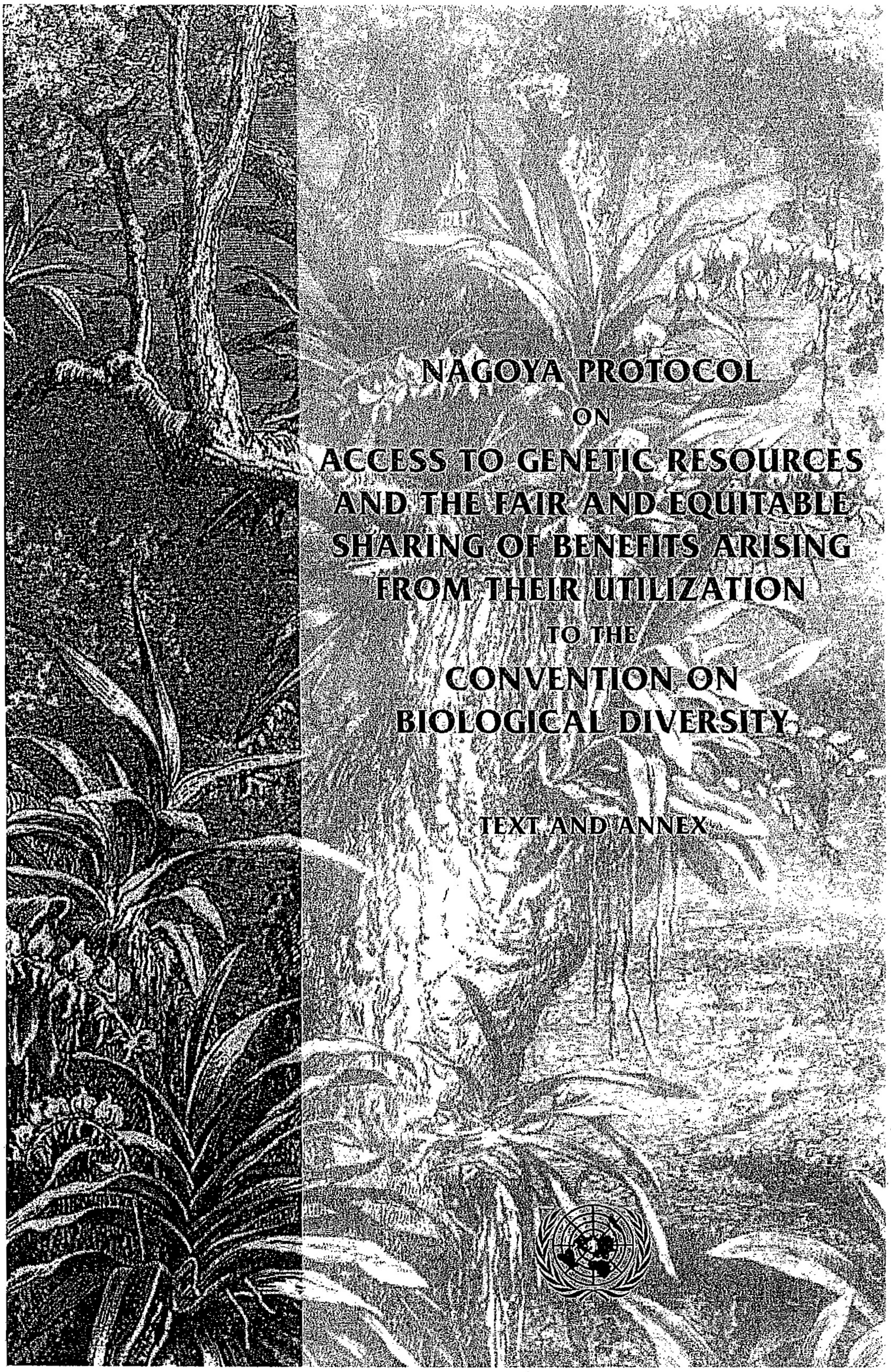
NAGOYA PROTOCOL
ON
ACCESS TO GENETIC RESOURCES
AND THE FAIR AND EQUITABLE
SHARING OF BENEFITS ARISING
FROM THEIR UTILIZATION
TO THE
CONVENTION ON
BIOLOGICAL DIVERSITY
TEXT AND ANNEX

NAGOYA PROTOCOL
ON
ACCESS TO GENETIC RESOURCES AND THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS ARISING FROM THEIR UTILIZATION
TO THE
CONVENTION ON BIOLOGICAL DIVERSITY

TEXT AND ANNEX

**SECRETARIAT OF THE CONVENTION
ON BIOLOGICAL DIVERSITY
MONTREAL**

Convention on Biological Diversity
United Nations

Secretariat of the Convention on Biological Diversity
United Nations Environmental Programme
413 St. Jacques Street West, Suite 800
Montreal, Quebec, Canada H2Y 1N9
Phone: +1 (514) 288 2220
Fax: +1 (514) 288 6588
E-mail: secretariat@cbd.int
Website: www.cbd.int

© 2011 by the Secretariat of the Convention on Biological Diversity
All rights reserved. Published 2011
Printed in Canada

ISBN: 92-9225-306-9

This publication may be reproduced for educational or non-profit purposes without special permission from the copyright holders, provided acknowledgement of the source is made.
The Secretariat of the Convention would appreciate receiving a copy of the publications that use this document as a source.

Local catalogue record:

Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity : text and annex / Secretariat of the Convention on Biological Diversity.
Summary: "This booklet contains the text and annex of the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity."—Provided by publisher.
ISBN 92-9225-306-9
1. Biodiversity conservation — Law and legislation 2. Genetic resources conservation—Law and legislation 3. Biodiversity – International cooperation 4. Biodiversity conservation
I. Convention on Biological Diversity (1992). Protocols, etc., 2010 Oct. 29. II. Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity (2010 : Nagoya, Japan). III. United Nations.
K3488 .A48 2011

For further information please contact the Secretariat of the Convention on Biological Diversity

Introduction

The Convention on Biological Diversity was opened for signature on 5 June 1992 at the United Nations Conference on Environment and Development (the Rio "Earth Summit") and entered into force on 29 December 1993. The Convention is the only international instrument comprehensively addressing biological diversity. The Convention's three objectives are the conservation of biological diversity, the sustainable use of its components and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilisation of genetic resources.

To further advance the implementation of the third objective, the World Summit on Sustainable Development (Johannesburg, September 2002) called for the negotiation of an international regime, within the framework of the Convention, to promote and safeguard the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilisation of genetic resources. The Convention's Conference of the Parties responded at its seventh meeting, in 2004, by mandating its Ad Hoc Open-ended Working Group on Access and Benefit-sharing to elaborate and negotiate an international regime on access to genetic resources and benefit-sharing in order to effectively implement Articles 15 (Access to Genetic Resources) and 8(j) (Traditional Knowledge) of the Convention and its three objectives.

After six years of negotiation, the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity was adopted at the tenth meeting of the Conference of the Parties on 29 October 2010, in Nagoya, Japan.

The Protocol significantly advances the Convention's third objective by providing a strong basis for greater legal certainty and transparency for both providers and users of genetic resources. Specific obligations to support compliance with domestic legislation or regulatory requirements of the Party providing genetic resources and contractual obligations reflected in mutually agreed terms are a significant innovation of the Protocol. These compliance provisions as well as provisions establishing more predictable conditions for access to genetic resources will contribute to ensuring the sharing of benefits when genetic resources leave a Party providing genetic resources. In addition, the Protocol's provisions on access to traditional knowledge held by indigenous and local communities when it is associated with genetic resources will strengthen the ability of these communities to benefit from the use of their knowledge, innovations and practices.

By promoting the use of genetic resources and associated traditional knowledge, and by strengthening the opportunities for fair and equitable sharing of benefits from their use, the Protocol will create incentives to conserve biological diversity, sustainably use its components, and further enhance the contribution of biological diversity to sustainable development and human well-being.

NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS TO GENETIC RESOURCES AND THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS ARISING FROM THEIR UTILIZATION TO THE CONVENTION ON BIOLOGICAL DIVERSITY

The Parties to this Protocol,

Being Parties to the Convention on Biological Diversity, hereinafter referred to as "the Convention",

Recalling that the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources is one of three core objectives of the Convention, and recognizing that this Protocol pursues the implementation of this objective within the Convention,

Reaffirming the sovereign rights of States over their natural resources and according to the provisions of the Convention,

Recalling further Article 15 of the Convention,

Recognizing the important contribution to sustainable development made by technology transfer and cooperation to build research and innovation capacities for adding value to genetic resources in developing countries, in accordance with Articles 16 and 19 of the Convention,

Recognizing that public awareness of the economic value of ecosystems and biodiversity and the fair and equitable sharing of this economic value with the custodians of biodiversity are key incentives for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Acknowledging the potential role of access and benefit-sharing to contribute to the conservation and sustainable use of biological diversity, poverty eradication and environmental sustainability and thereby contributing to achieving the Millennium Development Goals,

Acknowledging the linkage between access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such resources,

Recognizing the importance of providing legal certainty with respect to access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from their utilization,

Further recognizing the importance of promoting equity and fairness in negotiation of mutually agreed terms between providers and users of genetic resources,

Recognizing also the vital role that women play in access and benefit-sharing and affirming the need for the full participation of women at all levels of policy-making and implementation for biodiversity conservation,

Determined to further support the effective implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention,

Recognizing that an innovative solution is required to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent,

Recognizing the importance of genetic resources to food security, public health, biodiversity conservation, and the mitigation of and adaptation to climate change,

Recognizing the special nature of agricultural biodiversity, its distinctive features and problems needing distinctive solutions,

Recognizing the interdependence of all countries with regard to genetic resources for food and agriculture as well as their special nature and importance for achieving food security worldwide and for sustainable development of agriculture in the context of poverty alleviation and climate change and acknowledging the fundamental role of the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture and the FAO Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture in this regard,

Mindful of the International Health Regulations (2005) of the World Health Organization and the importance of ensuring access to human pathogens for public health preparedness and response purposes,

Acknowledging ongoing work in other international forums relating to access and benefit-sharing,

Recalling the Multilateral System of Access and Benefit-sharing established under the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture developed in harmony with the Convention,

Recognizing that international instruments related to access and benefit-sharing should be mutually supportive with a view to achieving the objectives of the Convention,

Recalling the relevance of Article 8(j) of the Convention as it relates to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge,

Noting the interrelationship between genetic resources and traditional knowledge, their inseparable nature for indigenous and local communities, the importance of the traditional knowledge for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components, and for the sustainable livelihoods of these communities,

Recognizing the diversity of circumstances in which traditional knowledge associated with genetic resources is held or owned by indigenous and local communities,

Mindful that it is the right of indigenous and local communities to identify the rightful holders of their traditional knowledge associated with genetic resources, within their communities,

Further recognizing the unique circumstances where traditional knowledge associated with genetic resources is held in countries, which may be oral, documented or in other forms, reflecting a rich cultural heritage relevant for conservation and sustainable use of biological diversity,

Noting the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, and

Affirming that nothing in this Protocol shall be construed as diminishing or extinguishing the existing rights of indigenous and local communities,

Have agreed as follows:

Article 1
OBJECTIVE

The objective of this Protocol is the fair and equitable sharing of the benefits arising from the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to technologies, and by appropriate funding, thereby contributing to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

Article 2
USE OF TERMS

The terms defined in Article 2 of the Convention shall apply to this Protocol. In addition, for the purposes of this Protocol:

(a) "Conference of the Parties" means the Conference of the Parties to the Convention;

(b) "Convention" means the Convention on Biological Diversity;

(c) "Utilization of genetic resources" means to conduct research and development on the genetic and/or biochemical composition of genetic resources, including through the application of biotechnology as defined in Article 2 of the Convention;

(d) "Biotechnology" as defined in Article 2 of the Convention means any technological applicaaon that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use;

(e) "Derivative" means a naturally occurring biochemical compound resulting from the genetic expression or metabolism of biological or genetic resources, even if it does not contain functional units of heredity.

Article 3
SCOPE

This Protocol shall apply to genetic resources within the scope of Article 15 of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such resources. This Protocol shall also apply to traditional knowledge associated with genetic resources within the scope of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such knowledge.

Article 4
RELATIONSHIP WITH INTERNATIONAL AGREEMENTS AND INSTRUMENTS

1. The provisions of this Protocol shall not affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity. This paragraph is not intended to create a hierarchy between this Protocol and other international instruments.

2. Nothing in this Protocol shall prevent the Parties from developing and implementing other relevant international agreements, including other specialized access and benefit-sharing agreements, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.

3. This Protocol shall be implemented in a mutually supportive manner with other international instruments relevant to this Protocol. Due regard should be paid to useful and relevant ongoing work or practices under such international instruments and relevant international organizations, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.

4. This Protocol is the instrument for the implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention. Where a specialized international access and benefit-sharing instrument applies that is consistent with, and does not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol, this Protocol does not apply for the Party or Parties to the specialized instrument in respect of the specific genetic resource covered by and for the purpose of the specialized instrument.

Article 5
FAIR AND EQUITABLE BENEFIT-SHARING

1. In accordance with Article 15, paragraphs 3 and 7 of the Convention, benefits arising from the utilization of genetic resources as well as subsequent applications and commercialization shall be shared in a fair and equitable way with the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

2. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim of ensuring that benefits arising from the utilization of genetic resources that are held by indigenous and local communities, in accordance with domestic legislation regarding the established rights of these indigenous and local communities over these genetic resources, are shared in a fair and equitable way with the communities concerned, based on mutually agreed terms.

3. To implement paragraph 1 above, each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate.

4. Benefits may include monetary and non-monetary benefits, including but not limited to those listed in the Annex.

5. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, in order that the benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources are shared in a fair and equitable way with indigenous and local communities holding such knowledge. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

Article 6
ACCESS TO GENETIC RESOURCES

1. In the exercise of sovereign rights over natural resources, and subject to domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, access to genetic resources for their utilization shall be subject to the prior informed consent of the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention, unless otherwise determined by that Party.

2. In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that the prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities is obtained for access to

genetic resources where they have the established right to grant access to such resources.

3. Pursuant to paragraph 1 above, each Party requiring prior informed consent shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to:

(a) Provide for legal certainty, clarity and transparency of their domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements;

(b) Provide for fair and non-arbitrary rules and procedures on accessing genetic resources;

(c) Provide information on how to apply for prior informed consent;

(d) Provide for a clear and transparent written decision by a competent national authority, in a cost-effective manner and within a reasonable period of time;

(e) Provide for the issuance at the time of access of a permit or its equivalent as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms, and notify the Access and Benefit-sharing Clearing-House accordingly;

(f) Where applicable, and subject to domestic legislation, set out criteria and/or processes for obtaining prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities for access to genetic resources; and

(g) Establish clear rules and procedures for requiring and establishing mutually agreed terms. Such terms shall be set out in writing and may include, *inter alia*:

(i) A dispute settlement clause;

(ii) Terms on benefit-sharing, including in relation to intellectual property rights;

(iii) Terms on subsequent third-party use, if any; and

(iv) Terms on changes of intent, where applicable.

Article 7
ACCESS TO TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that traditional knowledge associated with genetic resources that is held by indigenous and local communities is accessed with the prior and informed consent or approval and involvement of these indigenous and local communities, and that mutually agreed terms have been established.

Article 8
SPECIAL CONSIDERATIONS

In the development and implementation of its access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, each Party shall:

(a) Create conditions to promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, including through simplified measures on access for non-commercial research purposes, taking into account the need to address a change of intent for such research;

(b) Pay due regard to cases of present or imminent emergencies that threaten or damage human, animal or plant health, as determined nationally or internationally. Parties may take into consideration the need for expeditious access to genetic resources and expeditious fair and equitable sharing of benefits arising out of the use of such genetic resources, including access to affordable treatments by those in need, especially in developing countries;

(c) Consider the importance of genetic resources for food and agriculture and their special role for food security.

Article 9
CONTRIBUTION TO CONSERVATION AND SUSTAINABLE USE

The Parties shall encourage users and providers to direct benefits arising from the utilization of genetic resources towards the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

Article 10
GLOBAL MULTILATERAL BENEFIT-SHARING MECHANISM

Parties shall consider the need for and modalities of a global multilateral benefit-sharing mechanism to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent. The benefits shared by users of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources through this mechanism shall be used to support the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components globally.

Article 11
TRANSBOUNDARY COOPERATION

1. In instances where the same genetic resources are found *in situ* within the territory of more than one Party, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of indigenous and local communities concerned, where applicable, with a view to implementing this Protocol.

2. Where the same traditional knowledge associated with genetic resources is shared by one or more indigenous and local communities in several Parties, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of the indigenous and local communities concerned, with a view to implementing the objective of this Protocol.

Article 12
TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall in accordance with domestic law take into consideration indigenous and local communities' customary laws, community protocols and procedures, as applicable, with respect to traditional knowledge associated with genetic resources.

2. Parties, with the effective participation of the indigenous and local communities concerned, shall establish mechanisms to inform potential users of traditional knowledge associated with genetic resources about their obligations, including measures as made available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House for access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge.

3. Parties shall endeavour to support, as appropriate, the development by indigenous and local communities, including women within these communities, of:

(a) Community protocols in relation to access to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising out of the utilization of such knowledge;

(b) Minimum requirements for mutually agreed terms to secure the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources; and

(c) Model contractual clauses for benefit-sharing arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources.

4. Parties, in their implementation of this Protocol, shall, as far as possible, not restrict the customary use and exchange of genetic resources and associated traditional knowledge within and amongst indigenous and local communities in accordance with the objectives of the Convention.

Article 13
NATIONAL FOCAL POINTS AND COMPETENT NATIONAL AUTHORITIES

1. Each Party shall designate a national focal point on access and benefit-sharing. The national focal point shall make information available as follows:

   (a) For applicants seeking access to genetic resources, information on procedures for obtaining prior informed consent and establishing mutually agreed terms, including benefit-sharing;

   (b) For applicants seeking access to traditional knowledge associated with genetic resources, where possible, information on procedures for obtaining prior informed consent or approval and involvement, as appropriate, of indigenous and local communities and establishing mutually agreed terms including benefit-sharing; and

   (c) Information on competent national authorities, relevant indigenous and local communities and relevant stakeholders.

The national focal point shall be responsible for liaison with the Secretariat.

2. Each Party shall designate one or more competent national authorities on access and benefit-sharing. Competent national authorities shall, in accordance with applicable national legislative, administrative or policy measures, be responsible for granting access or, as applicable, issuing written evidence that access requirements have been met and be responsible for advising on applicable procedures and requirements for obtaining prior informed consent and entering into mutually agreed terms.

3. A Party may designate a single entity to fulfil the functions of both focal point and competent national authority.

4. Each Party shall, no later than the date of entry into force of this Protocol for it, notify the Secretariat of the contact information of its national focal point and its competent national authority or authorities. Where a Party designates more than one competent national authority, it shall convey to the Secretariat, with its notification thereof, relevant information on the respective responsibilities of those authorities. Where applicable, such information shall, at a minimum, specify which competent authority is responsible for the genetic resources sought. Each Party shall

forthwith notify the Secretariat of any changes in the designation of its national focal point or in the contact information or responsibilities of its competent national authority or authorities.

5. The Secretariat shall make information received pursuant to paragraph 4 above available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

Article
14
THE ACCESS AND BENEFIT-SHARING CLEARING-HOUSE AND INFORMATION-SHARING

1. An Access and Benefit-sharing Clearing-House is hereby established as part of the clearing-house mechanism under Article 18, paragraph 3, of the Convention. It shall serve as a means for sharing of information related to access and benefit-sharing. In particular, it shall provide access to information made available by each Party relevant to the implementation of this Protocol.

2. Without prejudice to the protection of confidential information, each Party shall make available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House any information required by this Protocol, as well as information required pursuant to the decisions taken by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. The information shall include:

(a) Legislative, administrative and policy measures on access and benefit-sharing;

(b) Information on the national focal point and competent national authority or authorities; and

(c) Permits or their equivalent issued at the time of access as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms.

3. Additional information, if available and as appropriate, may include:

(a) Relevant competent authorities of indigenous and local communities, and information as so decided;

(b) Model contractual clauses;

(c) Methods and tools developed to monitor genetic resources; and

(d) Codes of conduct and best practices.

4. The modalities of the operation of the Access and Benefit-sharing Clearing-House, including reports on its activities, shall be considered and decided upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol at its first meeting, and kept under review thereafter.

Article 15

COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures to provide that genetic resources utilized within its jurisdiction have been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party.

2. Parties shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

Article 16

COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING FOR TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide that traditional knowledge associated with genetic resources utilized within their jurisdiction has been accessed in accordance with prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities and that mutually agreed terms have been established, as required by domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party where such indigenous and local communities are located.

2. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

Article
17
MONITORING THE UTILIZATION OF GENETIC RESOURCES

1. To support compliance, each Party shall take measures, as appropriate, to monitor and to enhance transparency about the utilization of genetic resources. Such measures shall include:

(a) The designation of one or more checkpoints, as follows:

(i) Designated checkpoints would collect or receive, as appropriate, relevant information related to prior informed consent, to the source of the genetic resource, to the establishment of mutually agreed terms, and/or to the utilization of genetic resources, as appropriate;

(ii) Each Party shall, as appropriate and depending on the particular characteristics of a designated checkpoint, require users of genetic resources to provide the information specified in the above paragraph at a designated checkpoint. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance;

(iii) Such information, including from internationally recognized certificates of compliance where they are available, will, without prejudice to the protection of confidential information, be provided to relevant national authorities, to the Party providing prior informed consent and to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, as appropriate;

(iv) Checkpoints must be effective and should have functions relevant to implementation of this subparagraph (a). They should be relevant to the utilization of genetic resources, or to the collection of relevant information at, *inter alia*, any stage of research, development, innovation, pre-commercialization or commercialization.

(b) Encouraging users and providers of genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to share information on the implementation of such terms, including through reporting requirements; and

(c) Encouraging the use of cost-effective communication tools and systems.

2. A permit or its equivalent issued in accordance with Article 6, paragraph 3 (e) and made available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, shall constitute an internationally recognized certificate of compliance.

3. An internationally recognized certificate of compliance shall serve as evidence that the genetic resource which it covers has been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required

by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the Party providing prior informed consent.

4. The internationally recognized certificate of compliance shall contain the following minimum information when it is not confidential:

(a) Issuing authority;

(b) Date of issuance;

(c) The provider;

(d) Unique identifier of the certificate;

(e) The person or entity to whom prior informed consent was granted;

(f) Subject-matter or genetic resources covered by the certificate;

(g) Confirmation that mutually agreed terms were established;

(h) Confirmation that prior informed consent was obtained; and

(i) Commercial and/or non-commercial use.

Article 18
COMPLIANCE WITH MUTUALLY AGREED TERMS

1. In the implementation of Article 6, paragraph 3 (g) (i) and Article 7, each Party shall encourage providers and users of genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to cover, where appropriate, dispute resolution including:

(a) The jurisdiction to which they will subject any dispute resolution processes;

(b) The applicable law; and/or

(c) Options for alternative dispute resolution, such as mediation or arbitration.

2. Each Party shall ensure that an opportunity to seek recourse is available under their legal systems, consistent with applicable jurisdictional requirements, in cases of disputes arising from mutually agreed terms.

3. Each Party shall take effective measures, as appropriate, regarding:

(a) Access to justice; and

(b) The utilization of mechanisms regarding mutual recognition and enforcement of foreign judgments and arbitral awards.

4. The effectiveness of this article shall be reviewed by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol in accordance with Article 31 of this Protocol.

Article 19
MODEL CONTRACTUAL CLAUSES

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses for mutually agreed terms.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses.

Article 20
CODES OF CONDUCT, GUIDELINES AND BEST PRACTICES AND/OR STANDARDS

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in relation to access and benefit-sharing.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards and consider the adoption of specific codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards.

Article 21
AWARENESS-RAISING

Each Party shall take measures to raise awareness of the importance of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources, and related access and benefit-sharing issues. Such measures may include, *inter alia*:

(a) Promotion of this Protocol, including its objective;

(b) Organization of meetings of indigenous and local communities and relevant stakeholders;

(c) Establishment and maintenance of a help desk for indigenous and local communities and relevant stakeholders;

(d) Information dissemination through a national clearing-house;

(e) Promotion of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in consultation with indigenous and local communities and relevant stakeholders;

(f) Promotion of, as appropriate, domestic, regional and international exchanges of experience;

(g) Education and training of users and providers of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources about their access and benefit-sharing obligations;

(h) Involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders in the implementation of this Protocol; and

(i) Awareness-raising of community protocols and procedures of indigenous and local communities.

Article 22 CAPACITY

1. The Parties shall cooperate in the capacity-building, capacity development and strengthening of human resources and institutional capacities to effectively implement this Protocol in developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, including through existing global, regional, subregional and national institutions and organizations. In this context, Parties should facilitate the involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders, including non-governmental organizations and the private sector.

2. The need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition for financial resources in accordance with the relevant provisions of the Convention shall be taken fully into account for capacity-building and development to implement this Protocol.

3. As a basis for appropriate measures in relation to the implementation of this Protocol, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition should identify their national capacity needs and priorities through national capacity self-assessments. In doing so, such Parties should support the capacity needs and priorities of indigenous and local communities and relevant stakeholders, as identified by them, emphasizing the capacity needs and priorities of women.

4. In support of the implementation of this Protocol, capacity-building and development may address, *inter alia,* the following key areas:

(a) Capacity to implement, and to comply with the obligations of, this Protocol;

(b) Capacity to negotiate mutually agreed terms;

(c) Capacity to develop, implement and enforce domestic legislative, administrative or policy measures on access and benefit-sharing; and

(d) Capacity of countries to develop their endogenous research capabilities to add value to their own genetic resources.

5. Measures in accordance with paragraphs 1 to 4 above may include, *inter alia*:

(a) Legal and institutional development;

(b) Promotion of equity and fairness in negotiations, such as training to negotiate mutually agreed terms;

(c) The monitoring and enforcement of compliance;

(d) Employment of best available communication tools and Internet-based systems for access and benefit-sharing activities;

(e) Development and use of valuation methods;

(f) Bioprospecting, associated research and taxonomic studies;

(g) Technology transfer, and infrastructure and technical capacity to make such technology transfer sustainable;

(h) Enhancement of the contribution of access and benefit-sharing activities to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;

(i) Special measures to increase the capacity of relevant stakeholders in relation to access and benefit-sharing; and

(j) Special measures to increase the capacity of indigenous and local communities with emphasis on enhancing the capacity of women within those communities in relation to access to genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources.

6. Information on capacity-building and development initiatives at national, regional and international levels, undertaken in accordance with paragraphs 1 to 5 above, should be provided to the Access and Benefit-sharing Clearing-House with a view to promoting synergy and coordination on capacity-building and development for access and benefit-sharing.

Article 23
TECHNOLOGY TRANSFER, COLLABORATION AND COOPERATION

In accordance with Articles 15, 16, 18 and 19 of the Convention, the Parties shall collaborate and cooperate in technical and scientific research and development programmes, including biotechnological research activities, as a means to achieve the objective of this Protocol. The Parties undertake to promote and encourage access to technology by, and transfer of technology to, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, in order to enable the development and strengthening of a sound and viable technological and scientific base for the attainment of the objectives of the Convention and this Protocol. Where possible and appropriate such collaborative activities shall take place in and with a Party or the Parties providing genetic resources that is the country or are the countries of origin of such resources or a Party or Parties that have acquired the genetic resources in accordance with the Convention.

Article 24
NON-PARTIES

The Parties shall encourage non-Parties to adhere to this Protocol and to contribute appropriate information to the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

Article 25
FINANCIAL MECHANISM AND RESOURCES

1. In considering financial resources for the implementation of this Protocol, the Parties shall take into account the provisions of Article 20 of the Convention.

2. The financial mechanism of the Convention shall be the financial mechanism for this Protocol.

3. Regarding the capacity-building and development referred to in Article 22 of this Protocol, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, in providing guidance with respect to the financial mechanism referred to in paragraph 2 above, for consideration by the Conference of the Parties, shall take into account the need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of Parties

with economies in transition, for financial resources, as well as the capacity needs and priorities of indigenous and local communities, including women within these communities.

4. In the context of paragraph 1 above, the Parties shall also take into account the needs of the developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of the Parties with economies in transition, in their efforts to identify and implement their capacity-building and development requirements for the purposes of the implementation of this Protocol.

5. The guidance to the financial mechanism of the Convention in relevant decisions of the Conference of the Parties, including those agreed before the adoption of this Protocol, shall apply, *mutatis mutandis*, to the provisions of this Article.

6. The developed country Parties may also provide, and the developing country Parties and the Parties with economies in transition avail themselves of, financial and other resources for the implementation of the provisions of this Protocol through bilateral, regional and multilateral channels.

Article 26
CONFERENCE OF THE PARTIES SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THIS PROTOCOL

1. The Conference of the Parties shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to it.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:

(a) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;

(b) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;

(c) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies;

(d) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 29 of this Protocol and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;

(e) Consider and adopt, as required, amendments to this Protocol and its Annex, as well as any additional annexes to this Protocol, that are deemed necessary for the implementation of this Protocol; and

(f) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and financial rules of the Convention shall be applied, *mutatis mutandis*, under this Protocol, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the Secretariat and held concurrently with the first meeting of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held concurrently with ordinary meetings of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

7. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Protocol and that has informed the Secretariat

of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties serving as a meeting of the Parties to this Protocol as an observer, may be so admitted, unless at least one third of the Parties present object. Except as otherwise provided in this Article, the admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure, as referred to in paragraph 5 above.

Article 27
SUBSIDIARY BODIES

1. Any subsidiary body established by or under the Convention may serve this Protocol, including upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any such decision shall specify the tasks to be undertaken.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of any such subsidiary bodies. When a subsidiary body of the Convention serves as a subsidiary body to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by Parties to this Protocol.

3. When a subsidiary body of the Convention exercises its functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the bureau of that subsidiary body representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

Article 28
SECRETARIAT

1. The Secretariat established by Article 24 of the Convention shall serve as the secretariat to this Protocol.

2. Article 24, paragraph 1, of the Convention on the functions of the Secretariat shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

3. To the extent that they are distinct, the costs of the secretariat services for this Protocol shall be met by the Parties hereto. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, decide on the necessary budgetary arrangements to this end.

Article 29
MONITORING AND REPORTING

Each Party shall monitor the implementation of its obligations under this Protocol, and shall, at intervals and in the format to be determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, report to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol on measures that it has taken to implement this Protocol.

Article 30
PROCEDURES AND MECHANISMS TO PROMOTE COMPLIANCE WITH THIS PROTOCOL

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, consider and approve cooperative procedures and institutional mechanisms to promote compliance with the provisions of this Protocol and to address cases of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include provisions to offer advice or assistance, where appropriate. They shall be separate from, and without prejudice to, the dispute settlement procedures and mechanisms under Article 27 of the Convention.

Article 31
ASSESSMENT AND REVIEW

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall undertake, four years after the entry into force of this Protocol and thereafter at intervals determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, an evaluation of the effectiveness of this Protocol.

Article 32
SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature by Parties to the Convention at the United Nations Headquarters in New York, from 2 February 2011 to 1 February 2012.

Article 33
ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Convention.

2. This Protocol shall enter into force for a State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument as referred to in paragraph 1 above, on the ninetieth day after the date on which that State or regional economic integration organization deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which the Convention enters into force for that State or regional economic integration organization, whichever shall be the later.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 34
RESERVATIONS

No reservations may be made to this Protocol.

Article 35
WITHDRAWAL

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

Article

36

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Protocol on the dates indicated.

DONE at Nagoya on this twenty-ninth day of October, two thousand and ten.

Annex

MONETARY AND NON-MONETARY BENEFITS

1. Monetary benefits may include, but not be limited to:
   - (a) Access fees/fee per sample collected or otherwise acquired;
   - (b) Up-front payments;
   - (c) Milestone payments;
   - (d) Payment of royalties;
   - (e) Licence fees in case of commercialization;
   - (f) Special fees to be paid to trust funds supporting conservation and sustainable use of biodiversity;
   - (g) Salaries and preferential terms where mutually agreed;
   - (h) Research funding;
   - (i) Joint ventures;
   - (j) Joint ownership of relevant intellectual property rights.
2. Non-monetary benefits may include, but not be limited to:
   - (a) Sharing of research and development results;
   - (b) Collaboration, cooperation and contribution in scientific research and development programmes, particularly biotechnological research activities, where possible in the Party providing genetic resources;

(c) Participation in product development;

(d) Collaboration, cooperation and contribution in education and training;

(e) Admittance to *ex situ* facilities of genetic resources and to databases;

(f) Transfer to the provider of the genetic resources of knowledge and technology under fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where agreed, in particular, knowledge and technology that make use of genetic resources, including biotechnology, or that are relevant to the conservation and sustainable utilization of biological diversity;

(g) Strengthening capacities for technology transfer;

(h) Institutional capacity-building;

(i) Human and material resources to strengthen the capacities for the administration and enforcement of access regulations;

(j) Training related to genetic resources with the full participation of countries providing genetic resources, and where possible, in such countries;

(k) Access to scientific information relevant to conservation and sustainable use of biological diversity, including biological inventories and taxonomic studies;

(l) Contributions to the local economy;

(m) Research directed towards priority needs, such as health and food security, taking into account domestic uses of genetic resources in the Party providing genetic resources;

(n) Institutional and professional relationships that can arise from an access and benefit-sharing agreement and subsequent collaborative activities;

(o) Food and livelihood security benefits;

(p) Social recognition;

(q) Joint ownership of relevant intellectual property rights.